BEŞİNCİ SENE — N° 1794

PAZARTESİ 6 Mayıs 1929

Başmuharriri
YUNUS NADİ

İdarehanesi : Düyunuumumiye karşısında dairei mahsusa
Telgraf : İstanbul Cumhuriyet-
Posta kutusu : N° 246
Telefon : Başmuharrir: 2366 Tahrir müdürü: 3236
İdare müdürü: 2365, Kitap kısmı: 2366

Cumhuriyet

HER GÜN SABAHLARI ÇIKAR, SİYASİ TÜRK GAZETESİ

ABONE ŞERAİTİ

MÜDDET:	Türkie için	Harıç için
Seneliği	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde 5 KURUŞTUR

Tevfik Rüştü Bey Dün Şehrimize Avdet Etti

İnhisarlara dair

Devlete varidat temini maksadile her memlekette bazı maddeler üzerine inhisar konur. Fakat kaide olarak dikkat olunur ki inhisar ile umumî hayat ve bilhassa halkın sâyü ameli tazyik edilmiş olmasın. Tütüne bir çok memleketlerde inhisar konulmuştur. Çünkü tütün evvelâ zarurî ihtiyaçlardan değildir. Sonra da bu inhisar ile halkın sâyü ameli yalnız pek cüz'î bir kısmında, yani tütünü sigara yaparak halka satmaka tatbik olunur. Bittabi biraz fazla bedelile. Tâ ki pek suya sabuna dokunmıyan, yani halkın zarurî hayat ihtiyaçlarını tazyik etmiyen bu maddeden devlete biraz fazla para gelebilsin diye ..

Müskiratı inhisar altına alan memleketler görülmüştür. Bu zıkkımı on kuruşa içenler yirmiye de içebilirler, hoşuna gitmiyen veya kesesine elvermiyen hiç içmesin demek kolaydır da onun için. Fakat meselâ ekmeğe inhisar koymak şimdiye kadar hiç kimsenin ve hiç bir memleketin hatırından bile geçmemiştir. Hayatın bu en zarurî ihtiyacı üzerinde oynamak çok tehlikelidir de onun için.

Son cümledeki (oynamak) tabirine dikkat ederseniz inhisarların ancak zaruret anında ve zaruret miktarınca müracaat olunur bir maliye sistemi olduğunu kolayca anlamış olursunuz. Evet, öyledir. Hatta çok mahdut maddelere maksur olmasına dikkat olunan inhisarın o mahdut maddeler üzerinde dahi sui istimal edilmemesine bilhassa itina olunur. Meselâ elimde inhisar var diye sigaraya rastgele yüksek kıymetler konulamaz. O zaman satış durarak inhisardan matlup olan maksat fevtolmuş olur. Meselâ bizde müskirat inhisar resimleri çok yüksek tutulmuş olduğu gibi.. İnhisarı koymak bir zaruretse onu idare etmek dahi başlı başına bir marifettir, ve nihayet inhisar da satıcısı alıcısı olan bir ticarettir ki dahma kaçak denilen düşmanın tehdidi altındadır. Bu makale ile biz inhisarların psikolojisini tetkik etmek istemiyoruz. Bizim maksadımız çok mubalâğalı telâkkilerin dedi kodularına zemin olan bu mes'elede hakikatın neden ibaret olduğunu yakından görmeğe çalışmaktır. Bilir bilmez herkesin ağzında güya her şey inhisara tabi tutulmuş gibi nakarat var. Kendilerine iş bulmak için bazan vasatatımızdan fade umanlara:

— Ne gibi iş, nerede iş, meselâ?..

Sualini sorarak hiç şaşmaz bir ıttırat ile hep şu cevabı alırız:

— Meselâ inhisarlardan birinde...

Sonra müracaat edenle beraber inhisarları sayarız: O da şaşarak görür ki meğer bu inhisarlar denilen şeyler Türkiyede mahdut bir iki maddeye münhasır imiş.....

Tütün ve müskirat hatta Barıt gibi yerinde olanları geçilirse Türkiyede inhisar olarak şunlar kalır:

Petrol, benzin ve şeker, kibrit inhisarı.

Bazı limanların tahmil ve tahliyesi, İstanbul Şehremanetinin buz inhisarı.

Petrol, benzin ve şekerin inhisarı esasen devamlı mahiyeti haiz bir inhisar değildir, ve bu sene yeni gümrük tarifesi çıktığında bunlar tabiatile kalkmış olacaklardır. Efendim şeker ve petrol inhisara tabi olduğu için bu iki maddeyi çok pahalı alıyoruz deniliyor. Hayır efendim, bu iki maddeyi ortada inhisar olduğu için pahalı alıyoruz değildir. Burada inhisar kelimesi bir şekilden ibarettir.. Bu iki madde üzerinden fazla vergi almak istedik, başka türlü yapamadığımız için bir siperi saika olarak sadece inhisar kelimesini kullandık, o kadar. Bu işin tarihçesi şöyledir: Hasılı 25 - 30 milyon lira tutan kurunu vustai âşar vergisini kaldırmağa azmettik. Onun yerini başka varidatla doldurmalı idi. Alelâcele, diğerleri meyanında işte bunları bulduk. Bunlar bizde ithalat eşyası oldukları için bu vergiyi gümrük resmi olarak alabilirdik. Fakat muahedat buna mâni olduğu için adına inhisar dedik te vergiyi öyle aldık. Netekim Lozan muahedesinin gümrüklere ait takyidi müddeti bu sene hitam bulmakta olduğundan bu inhisarlar kalkacak ve inhisar varida-

[Mabadi Sa 3 Su 6 da]

Hariciye Vekilimiz Avrupadaki siyasî faaliyetini anlatıyor

Tevfik Rüştü B. tahdidi teslihat konferansını, oradaki mülâkatları, Berlin ve Roma ziyaretlerinin mahiyetini izah ediyor

Tevfik Rüştü B. gardan çıkarken

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey, refakatinde Hariciye Kalemi mahsus M. Kemal Aziz, Şifre M. Suat ve Müşavir Numan Beyler olduğu halde, dünkü ekspresle saat 15 buçukta şehrimize avdet etmiş ve Sirkeci istasyonunda Vali, Polis M. Muhtelit mübadele erkânı ve sefaretler mümessilleri vs. zevat tarafından karşılanmıştır. Vekil Bey, polis ve zabıtai belediye müfrezeleri tarafından selâmlanmıştır, Tevfik Rüştü Bey, istasyonda, müstakbelin arasında bulunan Muhtelit mübadele bitaraf azasından M. Holştatla bir müddet görüşmüş ve M. Rivasın sıhhatini istifsar etmiştir. Vekil Bey ve birlikte

Tevfik Rüştü B. istasyonda avdet eden refikası ve kerimesi Hf. ler Tokatlıyan oteline gitmişlerdir.

Cenevredeki ihzarî tahdidi teslihat komisyonuna giden heyetimizin askerî murahhası alan

[Mabadi Sa 4 Su 1 ve 2de]

Fakir çocuklara bayramlık eşya verilecek

Bunun müteşebbisi hayırperver bir kadın olan İşveç sefiresi Madam Vallenbergtir

Şehrimizde Himayei Etfal Cemiyeti azasından, İsveç sefiresi Madam "Vallenberg„ in riyasetinde teşekkül eden bir heyet tarafından yakında yeni bir "Çocuk bayramı„ hazırlanmaktadır. Bu bayramda çocuklara bayramlık eşya tevzi edilecektir. Bunun ilk müteşebbisi de Madam Vallenborgtır.

Madam Vallenberg

İsveç sefiri Ahmeri azasından bulunan Madam Vallenberg, boş zamanlarını memleketimizde umuru hayriyeye hasretmiş şefkatli, hayırperver, muhtaçlara muavenetten zevk alan bir kadındır.

Zevci İsveç sefiri M, Vallenberg gibi bizi ve memleketimizi pek seven Madam Vallenberg, geçenlerde Çocuk haftası münasebetile Tepebaşında verilen müsamere hasılatile fakir çocuklara bayramlık bazı eşya tevziine karar vermiş ve bu maksatla sefarethanenin kendisine mahsus dairesinini bir dikiş atelyesi haline getirmiştir. Bu mesai e Beyoğlu

[Mabadi Sa 2 Su de]

Dikkat

Taksiler ucuzladı

Şoförlere küçüklerden 20, büyüklerden 30 kuruş tenzil ederek para veriniz

Şehremaneti mayıstan itibaren taksi ücretlerini ucuzlatmış ise de taksimetreler henüz tashih edilmediği için şoförler eski taksi üzerinden para almaktadırlar.

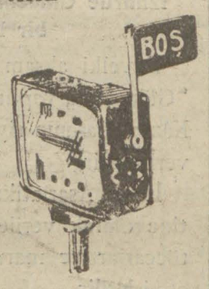

Şehremaneti taksilerin antresi küçüklerde 20, büyüklerde 30 kuruşa tenzil edilerek tashih edilinceye kadar küçük taksilerde 20 ve büyüklerde yazılan miktardan 30kuruş noksan verilmesini halka tavsiye etmektedir. Buna razı olmıyan şoförler ya hemen seyrüsefer memurlarına ihbar edilmeli ve yahut numaraları alınarak (Beyoğlu 3039) numaraya telefon edilmelidir.

Otomobil numaraları

Otomobillerin eski numara lavhaları kâmilen tebdil edilmiştir. Bunlar tebdil edilirken otomobillerin 929 fennî muayeneleri de icra edilmiştir. Şoförlerin vesikaları de tetkik olunmuştur. İstanbulda binek otomobillerinin miktarı 2000 den fazladır. bütün otomobillerin ve arabalrın miktarı da 7 binden fazladır .

Bagrı yanık Ömer

Bugün üçüncü sahifemizde başlayan yeni tefrikamızda hakiki hayattan alınmış bir faciayı takıp edeceksiniz.Bagrı yanık Ömerin güzide muharriri Mahmut Yesarı:

— Ben bu faciayı ağlıya ağlıya dinledim, ağlıya ağlıya yazdım.„ diyor

Paskalya geldi, diye et fiatları yeniden 20 kuruş fırladı

Saat gibi işlediği söylenen şehremaneti, kasaplar şirketinin saltanatına nihayet vermiyecek derecede hali acizde midir?

İki gün eveline kadar (120) kuruşa satılan kuzu eti dün tekrar (140)kuruşa çıktı. Ne zahire borsasında fiatlarda tereffü var, ne de hariçten gelen kuzu miktarında tenezzül...

O halde bu terreffü niçin ? Şehremanetinin saat gibi işliyen teşkilâtı nerede ?... Durup dururken zaten kasapla şirketi hesabına 30-40 kuruş pahalı yediğimiz ete niçin (20) kuruş daha açıktan verelim?... (20) kuruş bu... Dille söylemesi kolay... Fakat o yirmi kuruşları ne müşkülatla kazanıyoruz.

— Seni (140) ta da bırakmazdım amma,yokmu şu "Cumhuriyet„ gazetesi...

Kasaba sorarsanız, bu terefüün paskalya yüzünden olduğunu söyler ve ilâve eder:

— Ne yapalım Beyim, bir kaç gün bu böyle gidecek !..

On onbeş gün sonra da Kurban bayramı geliyor. Halk et almıya mecburdur diye bu soygunculuk devam edecek ve saat gibi işliyen(!) Emanet teşkilâtı böylece işlemekte devam edip gidecek mi ?..

Bu saatin pek çok geri kaldığını söylemek mecburiyetindeyız. Bu saatin doğru gitmesi için senede (7) milyon lira veren İstanbul halkı devam eden lâkaydiden bizar olmuştur.

Biz de yapamaz mıyız ?

Viyana halkı et ihtikârının önüne mükemmel bir surette nasıl geçmitir?

Bir karimizden aldığımız mektup :

1910 tarihinde Viyanada bulunuyordum. Viyana kasapları bilâ sebep etin kilosunu bir kron yirmi hellerden bir kron altmış hellere çıkarttılar. Halk, kasapların bu ihtikârına karşı seyirci kaldı, etler günlerce kasap dükkânlarının çengellerinde- mevsim yaz oldnğu içintefessüh etti. Belediye bu kokmuş etlerden ceza aldı. Neticede etler satılmadığı için kasaplar etin fiatını tenzile mecbur oldular, yani kemafissabık dir kron yirmi hellere indirdiler.

Maksadı acizanem İstanbul ahalisinin de kasaplar şirketinin bu et ihtikârına karşı Viyanalılar gibi yapıp yapamıyacağını anlamaktır.

Okuyucularımızdan
Tahsin Hakkı

Güzellik Müsabakamız

Bugün de dört resim dercediyoruz

68 — Saime Suzan H.

69 — Sabire H.

70 — Yıldız T. H.

71 — N. Kemal H.

Bugün de dört resim dercediyoruz. Bu hanumların üçü İstanbul haricindendirler. Saime Suzan Hanım Bandırmadan, Yıldız T. Hanım İzmitten, Sabire Hanum Denizliden, N. Kemal Hanım ise İstanbuldandır.

Edebiyatımızda dedi kodu

Şekispir perestlerden Hüseyin Suat B. ecevap!

Peyami Safa B.

Güzel san'atlar birliği edebiyat şubesi kâtibi umumisi Peyami Safa Bey arkadaşımız, Hüseyin Suat Beyin dünkü nüshamızda intişar eden cevaplarına mukabil berveçhi ati izahnameyi göndermiştir. Onu da neşrediyoruz:

Cumhuriyet tahrir Müdürü B. E. ye

Muhterem Bey Efendi;

Şekispir hadisesi etrafında, yanlış anlaşılmalara mani olmak ümidile bazı izahat vermeme müsaade buyurmanızı rica ederim:

Evvelâ, Güzel San'atlar Birliği edebiyat şubesi kendisine varit olan o protesto mektubunu matbuata tevdi etmekten ibaret bir tavassut vazifesi yapmıştır ve yazdığınız gibi "Alay köşkü yaranı„ nın her hangi bir hareketi mevzubahs değildir ; netekim, protestoda imzaları bulunanların bir kısmı birliğimize mensup olmıyan zatlardır.

Şekispire gelince, protestoda imzaları bulunan meslektaşlarımın neşriyatımıza karşı ne diyeceklerini bilmiyorum; fakat, bence, mes'ele tahmin ettiğiniz gibi alevlenmeğe müstait değildir. Zira, san'at ve matbuata mensup yirmi üç zat karşılarına Hüseyin Suat Bey Efendiyi alıp ta, ona Şekispirin antika olmadığını, eserlerinin daima ve hâlâ bütün Avrupada okunduğunu, oynandığını, bütün milletler murahhaslarile her sene büyük merasimler yapıldığını isbata çalışmazlar sanırım. Liselerimizde verilen bu dersin matbuat sahifelerinde tekrarına lüzum yoktur. "Kayseri gülleri„ nakilinin "Hamlet„ müellifi hakkında yazdığı satırlara her hangi bir Türk talebesi cevap verebilir, burada edebiyat müntesiplerine ait bir vazife kalmamıştır.

[Mabadi Sa 2 Su 2 de]

Var kıyas et!..

İmza intihali mi?

Alay köşkü müntesiplerinden bazılarının Hüseyin Suat beyi lisebebin minelesbap protesto ettikleri malûmdur. Biz bu protestonun ciddiyetinden şüphelenerek kemali saffetle acaba bir nümayiş veya gösteriş midir diye düşünürken dün " Akşam „ refikimizde " Muhittin Sadık „ imzalı şu satırları okuduk :

"Cuma günü intişar eden sabah gazetelerinde, Şekispirin aleyhinde Hüseyin Suat Bey tarafından vuku bulan, beyanatın protesto edildiğini gördüm. Protesto edenler arasında kendi ismim de gözüme ilişti.

Eğer başka bir Muhittin Sadık varsa ona diyeceğim yok! Fakat, böyle bir protestodan haberim olmadığı gibi imzamı da kendi elimle atarım ve Cumhuriyet gazetesinin dediği gibi Şekspirperestlerden de değilim.„

Muhittin Sadık beyin bu mektubunu okuduktan sonra insan pek haklı olarak acaba diğer imzalar da böyle mi diye şüphelere düşüyor. Velev diğerleri böyle olmasa bile edebiyat âleminde yepyeni bir vak'a olan bu "imza intihali„ ve "sui istimali„ni öğrendikten sonra artık, uzun söze ne hacet,

Düşünelim ve ibret alalım!

Milyoner ZAHAROF

Muharriri: Marus — 29 — Nakili: Muharrem Feyzi

İngilterede mide mes'elesi en mühim siyaset meşgalelerinden biridir. Avam kamarası tarihî içtimalarından birini ucuz "dondurma„ yiyebilmek işine hasretmişti

Avam kamarasında tarihî bir gü

Vasil Zaharof korktuğu halin vukuu gecikmemiştir. Ağustosun gayet sıkıntılı günlerinden biriydi. Bütün Londra zenginleri vazifesi başında bulunmak mecburiyetinde olmıyan meb'uslar ve ricali hükûmet nefes almak için deniz sahillerine, ormanlı ve kırlı sayfiye mahallerine dökülmüşlerdi. Avam kamarası böyle bir günde tarihi celselerinden birini akteylemiştir. O gün salı idi.an'aneperest İngilizler parlâmentosunu salı günkü içtimalarını, müntehiplerin hususi hayatlarına taallûk eden ufak tefek mesaile hasrediyorlar.

Her salı olduğu gibi tarihî salıda dahi meb'uslar dairei intihabiyelerinin halklarının şikâyetlerini söyliyorlar ve lâzım gelen tedbirleri düşünüyorlardı. Meselâ meb'usun biri emektar ve çalışkan bir deniz feneri bekçisinin vakitsiz tekaüde sevkolunduğundan şikâyet ediyordu. Böyle şey olur mu diye görültü yapılıyordu. Derhal ait olduğu nazır mahirane bir cevap vermiştir. Nazır yanlış bir iş'ar üzerine aculâne bir muamele yapıldığını izah eyledikten sonra derhal muamelenin tashih olunacağını temin eylemiştir...

Tarihî celsenin iptidasında mevkii müzakereye vazolunan mes'eleler arasında gayet garip olanları ve mevsime muvafık olanları dahi vardı. Meselâ Aşton meb'usu çukolata ve dondurma satılan dükkânların açık bulunması için kanunen muayyen olan zamanın tevsi edilerek herkesin geç vakte kadar dondurma yiyebilmesi temin maksadile ait bulunduğu kanunun tadilini teklif eylemiştir.

Ağustosun en hararetli günlerinde geceliyin geç vakte kadar herkesin dondurma yiyebilmesine hiç bir meb'us itiraz edemediğinden teklifi vaki derhal kabul olunmuştur...

Dondurma mes'elesi hallolunduktan sonra buna benziyen diğer mevsimlik teklifler dahi çabuk çabuk kabul edilmiştir.

İngiliz parlâmentasu, an'anesinin hilâfına olarak gayet iyi yağlanmış bir makine gibi gürültüsüz ve seri bir surette işliyordu. Frka düşünceleri, usulperestlik ve sair maniler adeta ağustosun tahammülfersa sıcakları karşısında erimiş ve parlâmento makinesi son kuvvetile işlemekte serbest kalmıştı. Bütün meb'uslar hak ve hürriyet ve intizamın yerinde olması hususunda ittifak etmişlerdi. Âli düstur-

"Zaharof„ un son resimlerinden biri

lar halka ait bu ufak tefek işlerle tam manasile hükmünü icra ediyorlardı.

Meb'uslar kendileri için iyi bir propaganda olacağını düşünerek bütün gayretlerile çalışıyorlardı. Çünkü ertesi günü İngilterenin her tarafında bütün İngiliz hemşehrileri, meb'usların kendileri için yazın ortasında ve en sıcak günlerde kan ter içinde ve dam altında nasıl çalıştıklarını öğreneceklerdi. Bu suretle parlâmento bir saat içinde bir çok mes'eleyi halledivermiş ve ruznamei müzakeratın kısmı azamını temizlemiştir. Meb'usların bir çoğu dondurma ve sair ehemmiyetsiz mes'elelerin sonunda gayet ciddî konuşulacağını bildiklerinden tekliflerin çoğunu mübahase kapısı açmaksızın kabul edivermişlerdi.

Şehir ve Memleket haberleri

Türkiyenin tediye müvazenesi hakkında rapor hazırlandı

Âli iktisat meclisi azasından Vehbi Bevin izahatı

Âli iktisat meclisinin İstanbul Ticaret ve sanayi odasında toplanan tediye muvazenesini tetkik komisyonu dün tetkikatını ikmal etmiştir.

Bu hususta meclisin azasından ve kıymetli iktisat müderrislerinden Vehbi B. bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— Âli iktisat meclisinin haziranda Ankarada açılacak olan içtimaında memleketimizin tediye muvazenesi mevzuu bahsolacaktır.

Bu memleketin beynelmilel iktisadi münasebetinde diğer memleketlerle olan vaziyeti iktisadiyesi yalnız ithalât ve ihracat gümrüklerine ait rakamlarla ölçülemez.

Alelıtlak gümrük istatistiklerindeki ithalât mikdarının ihracata nazaran azim bir fark irae etmesi mutlaka memleketin hakiki vaziyeti iktisadiyesi için de miyar olamaz. Bu sebeple gümrük kapılarından giren ve çıkan eşya için tediye edilen kıymeti naktiyeler iel beraber memleketin diğer memleketlerde cari olan ve muhtelif mahiyetlerde nakit kıymetlerinin memlekete girmesine veya çıkmasına bais olan her nevi münasebetlerin de tesbit edilmesi ve bu münasebetlerin göstereceği rakamların nazarı dikkate alınması icap eder.

İşte Âli iktisat meclisinin bu defaki içtimaında tetkik olunacak mevzuu ehemmiyeti kendiliğinden tezahür etmektedir.

Bu tetkikat neticesinde vasıl olunabilecek rakamlar sayesinde memleketimizin diğer memleketlerle olan münasebatında ne derece alacaklı veya verecekli olduğunu da nisbi bir sıhhatle anlaşılmış olacaktır.

Tediye muvazenesi mevzuu etrafında bir taraftan Âli iktisat meclisi kâtibi umumiliği çalışmaktadır. Diğer taraftan Ankarada, İzmirde ve İstanbulda teşkil edilmiş olan üç tali komisyon bu hususta lâzım gelen tetkikatta bulunmakta ve rakamları tesbit eylemektedir. Komisyonların mesaisi şu program dahilinde cereyan etmiştir. Mevzu ikiye ayrılmıştır. A - kısmında alacaklı olduğumuz maddeler; B - kısmında verecekli olduğumuz maddeler tetkik edilmiştir.

Meselâ ihracat, Türk limanlarının ecnebi gemilerden aldıkları rüsum, ihrakiyeler, komanyalar, Türkiyeye giren sa olsun gelen ecnebi sermayeler, harice ecnebilerin mutasarrıf oldukları gayri menkuller, Türkiyeye her ne suretle olursa olsun gelen ecnebi sermeyeler, harice satılan tahviller, hükûmetin posta ve telgraf muhaberatından mütevellit hariçten matlûbatı ve diğer mümasil maddeler alacaklı kısmında ve buna mukabil ithalât, harice olan borçların tediyatı seneviyesi, harice giden sigorta primleri, ecnebi memleketlerde Türklerin sarfiyatı ve emsali mevat açık kısmında tetkik edilecektir.»

Vilâyette

İzmirde Gülcemal vapurunda bir balo

Evvelki akşam İzmirde bulunan "Gülcemal„ vapurunda İzmir valisi Kâzım paşanın riyasetinde bir balo verilmiştir.

İzmir Asarıatika müzesi menfaatine olarak verilen baloya bir çok tüccarlar ve maruf zevat iştirak etmişlerdir.

Gülcemal vapuru bugün limanımıza gelecektir.

Dayak mes'elesi tahkikati

Eminönü polis merkezindeki dayak hadisesine ait evrak Vilâyete verilmiştir. Vilâyet Meclisi çarşanba günü toplanarak bu hususta bir karar verecektir.

Ermenilerin intihabatı

Bazı katolik Ermeniler mütevelli heyetini istemedikleri için geçen cuma günü Sakızağacı klisesine hücum etmişlerdi.

Zabıta bu hususta tahkikata devam etmektedir. Tahkikattan evvel intihabatın yapılmasına müsaade verilmiyecektir.

İktisadî mehafilde

Fabrikaların muamele vergisi

Teşviki sanayi kanunundan istifade eden fabrikaların muamele vergileri tecil edilmişti. Fakat bazı tahsil şubeleri fabrikalara hacız vazetmişlerdir. Bunun için Millî Sanayi Birliği bu hususta teşebbüsatta bulunmuştur.

Ticaret odasında asker olarak memurlar

Ticaret odası divanı riyaseti dün toplanmış, askere gidecek memurlarına ne suretle muamele edeceğini tezekkür etmiştir.

Bu hususta hükûmetin kabul ettiği esasların tetkikine karar verilmiştir.

Sanayi sergisi 22 haziranda açılacak

Yerli mallarımızın teşhiri için C.H.F. binasında açılacak olan sanayi sergisi için hazırlıklara devam edilmektedir. Sergi 22 haziran cumartesi günü açılacak ve 7 gün devam edecektir. Fırkanın üst katı esasen yerli malları ile tefriş edilmiş olduğundan bu kat münhasıran Hereke mamulâtının teşhirine tahsis edilmiştir. Diğer katların plânları da sergi heyetince tertip olunmaktadır. Sergiye 400 küsur fabrika iştirak edecektir. Bunların beşi mobile fabrikasıdır. Bilhassa bu gibi eşya çok yer kapliyacağı için Fırka binasının kâfi gelmiyeceği anlaşılmıştır. Bunun için Fırkanın karşısında bulunan Erkek Muallim Mektebine mülhak tatbikat mektebi binası da talep edilecektir. Burada kaba mallar teşhir olunacaktır.

Sergide satış olmıyacaktır. Yalnız eşya beğenenler meccanen tevzi edilecek olan broşürlerden bunların adreslerini bulacaklardır.

Ticaret Odası sergi için 3000 lira vermiştir. Fakat Oda sergi nin uzun sürebilmesi için hariçte bir bina tutulmasını münasip görmüştür. Fakat Sanayi Birliği evvelâ Fırka binasında bu serginin açılmasının daha münasip olduğuna karar vermiştir. Bu sergi açıldıktan sonra her sene İzmir sergisi gibi bir İstanbul sergisi açılması muvafık görülmüştür. Bu büyük sergi için en münasip düyunu umumiye binası görülmüştür.

Müteferrik

Viyanalı bir profesör geldi

Viyana Darülfünunu poliklinikinin müdiri umumisi ve emrazı dahiliye birinci klinikinin müdürü profesör doktor J. Mannaberg Mısır ve Surye seyahatinden Viyanaya avdet etmek üzere şehrimize gelmiştir.

Merhum Münir Beyin ailesine taziyet

Matbuat müdürlüğünden gelen bir telgraf üzerine İstanbul matbuat memuru Şemsettin Bey dün vefat eden arkadaşımız Münir Beyin ailesini ziyaret ederek taziyette bulunmuştur.

Matbuat cemiyetinin Münir Beyin ailesine 500 lira muavenette bulunması takarrür etmiştir. Matbuat umum müdürlüğünden de bu eski arkadaşımızın ailesine muavenette bulunmasını temenni ederiz.

Damat Feridin yalısı

Damat Feridin Balta limanındaki yalısının otel ve gazino ittihaz edilmek üzere Vilâyetçe icara verileceğinden haberdar olan Darülfünun Emaneti, yalının hayvanat istasyonu yapılmak üzere Darülfünuna tahsis edildiğinden bahsederek Vilâyet nezdinde teşebbüsatta bulunmağa karar vermiştir.

Paskalya bayramı

Dün ortodoksların Paskalyasına müsadif olduğu cihetle Fener Rum Patrikhanesinde mutat merasim yapılmıştır.

Devlet demiryolları teşkilâtı Ankaraya naklediyor

Haydarpaşa da Anadolu Demir yolları idaresinde bulunan Devletdemir yolları teşkilâtına ait şubelerin Ankaraya nakline başlanmıştır.

Haydarpaşa da yalnız Anadolu hattı İşletme müdiriyeti kalacak ve diğer şubeler peyderpey Ankaraya nakledilecektir.

Bu meyanda Ticaret ve teftişi hasılat kısmı da Ankaraya naklolunacaktır.

Boş çuvalların tahriratı hakkında

Hudut ve sahil Sıhhat Müdirliğinden tebliğ:

Almanyadan gelecek boş ve müstamel çuvalların dahi vapurlara tahmilinden evvel mahallinde tathir edilmiş olduklarına dair Şehbenderliğimizce musaddak vesika ibraz olunmak şartile tahaffuzhaneye sevkedilmelerinden sarfınazar edilerek memleketimize kabul edilmeleri tensip edilmiştir.

Bir irtihal münasebetile

Sevgili pederimizin vefatı dolayısile teessürlerimize iştirak lûtfunda bulunarak merhumun cenazesine gelen veya tahriren ve şifahen taziyede bulunan muhterem tanıdık ve arkadaşlarımızın gösterdikleri bu nuvazişkârane alâkaya karşı bütün aile namına teşekkürlerimizi arzeylerim.

İstanbul liman şirketi Umum müdürü
Ahmet Hamdi

Doyçe Oryant Bankın açığa çıkardığı Türk memurlar

Bankanın, (49) Türk memuru olduğu hakkındaki iddiası tekzip ediliyor

Doyçe Oryant Bankta yapılan tensikatta bilhassa Türklerin çıkarıldığını ve Yunanlı memurların tercih edildiğini yazmıştık. Dünkü nüshamızda ise bankanın bir cevabı vardı. Banka idaresi 182 memurun 49 unun Türk olduğunu söyliyordu. Halbuki mezkûr bankanın sabık memurlarından Yesarî Zade Semuh Servet Bey diyor ki :

" —Bankanın galata ve İstanbul şubelerinde 17 tane Türk vardır. Bu adede bir tane daha ilâve edilemez. Eğer banka garsonları da hakikî memur adedine ithal ediyorsa buna bir diyeceğim yok. Hiç bir vakit münevverler, garsonlarla bir sırada bulunamaz. Maamafih böyle de olsa gene Bankada 49 Türk yoktur.

Bankanın bütün en mühim işleri yunanlı, rum, musevilerin elindedir. Türkler ehemmiyetsiz işlerde kullanılıyor.

Çıkarılanların kıdemsiz ve müesseye en az müfit oldukları iddiasına gelince, ben bir buçuk senelik memurum, diğer arkadaşlarım arasında dört senelik memurlar da vardır.

Acaba iki ay evvel angaje edilmiş Yunanlı Rum memurlar bizlerden daha mı kidemli ve liyakatli idi. Maaşlara gelince 5-6 senelik bir Türk memuru 45-60 lira aldığı halde gene okader zaman iş gören bir ecnebi 120-140 lira almaktadır. İstihbarat, kasa, hesabı cari, kambiyo, kontrol, muhasebe kalemlerinin müdürleri Yunanlıdır. Bankayı Yunanlılar idare ettikten sonra Türkleri ezmezler de ne yaparlar ? „

Kariimizin sözleri Banka idaresinin cevaplarını tekzip etmektedir. Ticaret Müdürü bey bu mes'eleyi etrafile tetkik ve tahkik etmeli ve Türk memurlarının mağdur olmalarına meydan vermemelidir. Kariimizin dediği gibi bankada mevcut Türk hademeler, münevver memurlarla karıştırılmamalıdır. Bu gibi mesaile fazla ehemmiyet vermek Ticaret müdürlerinin yalnız maddî değil aynı zamanda manevî ve millî vazifeleridir.

Ecnebi bankalarda ne kadar Türk memur var ?

İstanbuldaki ecnebi bankalarda bulunan ecnebi ve Türk memur adedi hakkında yapılan tetkikat şu neticeyi vermiştir :

İstanbulda elyevm 13 ecnebi bankası vardır. Bunlardan üçü İtalyan, üçü Fransız, biri Amerikan, biri Romanya, ikisi Alman, biri İngiliz, biri Felemenk, biri Rustur. Osmanlı ve Selânik bankaları sermayeleri itibarile ecnebi isede şahsiyeti maneviye ve hukukiyeleri itibarile Türktür.

Bu bankalarda ecnebî ve Türk memur nispeti şudur:

Üç İtalyan bankasındaki mevcut 234 memurdan 138i ecne- "58„i gayrı Türk "38„i Türktur. Diğer bankalardada memur miktarı şudur:

Bu şu şekilde görülmektedir.

Bankalar	memur yekûnu	ecnebi	Türk	gayrı türk
Fransız	345	163	66	116
Amerikan	68	24	17	30
Romanya	41	27	7	7
Alman	290	121	82	87
İngiliz	32	13	6	13
Felemenk	108	49	22	37
Sovyet	23	13	6	4

Şehrimizde yakında ecnebi sermayeli yeni bir banka açılmak üzredir.

Fakirçocuklara bayramlık

[Birinci sahifeden mabaat [

muhitinin fukaraperver hanım ve madamları iştirak etmiştir.

Dün sefarethanede Madam Vallenbergi ziyaret ederek fakir çocuklar için hazırlanan eşyayı gördüm ve bu hayırperver kadının sarfettiği mesaiye hayret ve takdirlerle şahit oldum.

Madam Vallenberg, bu eşyayı birer birer göstererek fakirler için hazırlamış olduğu sürprizler hakkında izahat veriyordu. Mevcut eşya arasında kız ve erkek çokuklara mahsus kasketler, şapkalar, elbiseler, ayakkabı ve çoraplar ve annelere mahsus mantolar ve şallar vardır. Madam Vallemberg bu eşyayı birer birer göstererek anlatıyordu:

— Şimdilik 2-10 yaşında olmak üzere 50 kız ve 50 erkek çocuğa ve ayrıca 50 süt çocuğuna ve annelerine bayramlık eşya tevzi edeceğiz, Tepebaşı bahçesinde verilen müsamere hasılatile biraz kumaş satın aldık, sonra dolaplarımı karıştırarak mevcut eski kumaş parçalarını,ortaya döktüm ve bunları kendi nezaretim altında diktirdim. Şu kasketi görüyor musunuz? İsveç Kralı 12 inci Şarlın bir malikânesi vardı. burası bilâhire ecdadımdan biri tarafından satın alınmıştır. Bu kumaş orada bulunan bir koltuğun bakayasıdır. Hazırladığımız bazı eşya da ötedenberi bende mevcut eski İsveç kumaşlarından yapılmıştır. Bu eşyayı tevzi münasebetile Gülhane parkında bir eğlence tertip edeceğiz, Fakat, günü henüz taayyün etmemiştir.„

Bu hayırkâr kadın bundan sonra çocuklara muavenet için hissettiği zevkten ve bu maksatla bir çok tanıdıklarından gördüğü yardımlardan şukranla bahsetti, O beni teşyi ederken, çocuklarımızı bir çok zenginlerimizden fazla düşünen bu yüksek ruhlu kadına karşı kalbinde büyük hissi şükran duyuyordum.

***

Edebiyatımızda dedi kodu

[Birinci sahifeden mabait]

Bir de, muhterem gazeteniz, intihal isnadı karşısında kalan iki Türk muharririne lakayt kaldığımızdan şikâyet ediyor. Fakat, intihal mes'elesi etrafında pek çok şeyler yazıldığını ve iftiraya maruz kalanların müdafaa edildiklerini hatırlamanızı rica edcrim. Benim bu mevzuda bir makalemle Vedat Nedimin müdafaanamesi "Cumhuriyet„ te intişar etti.

Haklarında bu kadar yazı yazılmış ve kendilerini müdafaaya sağ kaldıkça muktedir bulunan arkadaşlarımızla şekispiri mukayese etmiyiniz, zira o, İngilteredeki makberesine konan bir sineği bile koğmağa muktedir değildir efendim.

Peyami safa

CUMHURİYET — Peyami Safa Beyin bu izahatının bizim neşriyatımıza ait olan kısmına cevap olarak diyoruz ki:

Filhakika o zaman Reşat Nuri ve Vedat Nedim Beyler kendilerini müdafaa ettiler ve dedi kodudan bir müddet sonra da bazı yazılar yazılmadı değil... Fakat iki Türk edip ve muharriri o zamanki iğrenç iftiralara karşı böylece ve bu şekilde derhal müştereken müdafaa ve müfteriler protesto edilmiş değildir. Biz Şekispirle dünkü nüshamızda ismi geçen iki edibi mukayese etmedik ve böyle bir mukayeseye bittabi imkân ve ihtimal de yohtur. Biz yalnız Şekispir eserleri için"zamanı geçmiş antika eserler „ denmesine karşı bu kadar sinirlenen, titizlenen ediplerimizin, muharrirlerimizin o zaman da böyle bir hassasiyet göstermediklerini ve göstermeleri lüzumunu kayt ve işaret ettik.

Peyami Safa Bey " mes'ele alevlenmeğe müsait değildir „ diyorlar amma görülüyor ki körükliyenlerin başında bizzat kendileri bulunuyorlar.

Hüseyin Suat Bey isterlerse kendilerine ait kısımlara cevap verirler.

Cumhuriyet
Pazartesi 6 Mayıs 1929

Bugünkü dahilî ve haricî haberlerin hulâsası

Tevfik Rüştü B. geldi

Hariciye Vekilimiz, dün Avrupadan avdet etmiş, Tahdit teslihat ihzarî konferansına tezimizi izah ettikten sonra Berlin ve Romayı ziyaret ettiğini çok dostane ve samimî surette karşılandığını, Mareşat Hindenburg ve M. Musolini ile görüştüğünü söylemiştir. Sofyada geçerken Bulgar Hariciye Nazırı ile de dostane görüşen T. Rüştü B. in bu akşam Ankaraya gitmesi muhtemeldir. Heyetimizden Cevat Paşa Cenevrede kalmış ve Tevfik B. Maryenbada gitmiştir.

Dahi

İlmî ıstılahlardan "F„ harfini ihtiva ettiğitabirler ikmal etmek üzeredir.

§ Moda vapurunun karaya oturmasından mes'ul olan kaptan Münir Bey vazifesinden azledilmiştir.

§ Ticaret Odasındaki komisyon Türkiyenin tediye muvazenesi dair olan raporunu hazırlamıştır.

§ Sanayi sergisi 22 haziran fırka binasında açılacaktır.

§ Adanada derecei hararet "40„ a çıkmıştır. İlk arpa mahsulü de piyasaya çıkarılmıştır.

Harici

Hindistanda son kargaşalıklar esnasında On kişi ölmüş, 1 kişi yaralanmıştır.

§ İranda vukubulan zelzele bazı şehirlerde 70 kişi ölmüştür.

§ Berlinde komünistlerin çıkardıkları kanlı ihtilâl sükûn bulmak üzeredir.

§ İspanya başvekili hükûmet tebeddülüne ait haberlerin asılsız olduğunu söylemiştir.

§ İtalya Alp dağlarının aşağısına kar yağmıştır.

§ Bir genç kız Manş denizini bisikletle geçmeğe muvaffak olmuştur.

İlmî ıstılahlar

Türkçe, arapça ve latince tabirlerden muvafık seçilecek

İlmî ıstılahları merkez heyeti dün Darülfünun Emin vekili Dr. Ethem Akif Beyin riyasetinde toplanmıştır.

İçtimada fakülteler tali komisyonlarından gönderilen kelimeler müzakere ve tesbit edilmiştir. Komisyon "F„ harfini ihtiva ettiği tabirleri ikmal ve intaç etmek üzeredir.

Diğer taraftan, alınan malûmata göre Maarif Vekâleti Dil heyetine gönderilen fişler yeniden tetkik edilmek üzere Darülfünuna iade edecektir.

Bu defa, Darülfünun Türkçe, Arapça veya Latince tabirlerin en muvafıkını seçecek, bunları Büyük Lügatte alacak kat şeklini tesbit edecektir.

Şehir işleri

Elektirik 10 para ucuzladı

Elektrik fiatlarını tesbite memur edilen komisyon vazifesini bitirmiştir. Komisyon elektrik fiatlarından 10 para tenzilini karar vermiştir. Bu tenzilât nisandan itibaren tatbık olunacaktır.

Heybeliadaya su nakledilecek

Heybeliada da bilhassa sıcakların başması üzerine artan su ihtiyacını temin mek Seyrisefain idaresince bu adaya mcanen su nakliyatı yapılması takarrür etmiştir.

Heybelide inşa edilmekte olan su hanelerinin inşaatı ikmal edilince idare derhal nakliyata başlanacaktır. Su haneleri azamî 15 güne kadar ikmal edilecektir.

Meccani su nakliyatı idarenin «Nazlı Bey» ve «Murat Bey» su vapurları ile edilecektir. Seyrisefain ihtiyaç hasıl olduğu takdirde Büyükada ile Kınalı ve Burgaz da su nakliyatı yapacaktır.

Güzellerin resimlerini ve bu kuponları saklamalarını muhterem karilerden rica ederiz

SON TELGRAFLAR

Gazinin Çiftliğinde

[An]kara 5 (Hu. Mu.) — Gazi [...]inin senei devriyesi münasebetile [...]şte verilen çay ziyafetinde bütün [...]er, Meb'uslar ve erkânı Hükû[met] [h]azır bulunmuşlardır.

Barem lâyihası etrafındaki tetkikat

Ankara 5 [Hu. Mu.] — Bütçe encümeni Barem lâyihası etrafındaki tetkikatını henüz bitirmemiştir.

Encümen memurinin dereceleri üzerinde tetkikatına devam etmektedir, yarın akşama kadar bitirmesi muhtemeldir.

[İr]anda zelzele felâketi

[...]ı şehirlerde 70 kişi öldü

[Teh]ran 4 (A. A.) — Havas [...] muhabiri bildiriyor: İran [gaz]etelerinin neşriyatına nazaran [...] gün vukubulan hareketi arz [...]ssa Şirvan ve Keşanda büyük [...]ata sebep olmuş, bir iki şe[hirde] yetmiş kişi ölmüştür. Bir [...] köylerin hemen her birinde [...] kişiye yakın zayiat vardır.

[Düy]unu umumiyede evrakı naktiye sui istimali

[An]kara 5 [Hu. Mu] — İstan[bul]daki Düyunu umumiye sui is[timal]i hakkındaki rapor müfettiş[...] Maliye Vekili Saracoğlu [Şükr]ü Bnye verilmiştir. Rapor [mu]amelâtı nakliye müdiriyetince [tetk]ik edilmektedir.

[Me]rsude evrakı naktiyenin sureti [mu]badelesine dair talimatnameyi [bir] defa tetkik etmek üzere yarın [Mal]iye Vekâletinde bir komisyon [topl]anacaktır. Talimatname der[...] tatbiktir.

Berlinde sükûn avdet ediyor

Bir gazeteci daha yaralandı, komünistler mevkufların serbest bırakılmasını istiyorlar

Berlin 5 (A.A.) — Son günlerde vuku bulan kargaşalıklar esnasında ölen Avustralyalı gazeteci Mackaydan başka Gazet de Fos muhabirlerinden biri de bacağından kurşunla yaralanmıştır. Wedding ve Meukoellen mahallerinde sükûn teessüs etmiş gibi görünüyor. Ürfi idare devam etmektedir. Komünistlerin grev ilânı hususundaki emri işçiler arasında pek hafif bir akis uyandırmıştır. Bazı müesseselerde iş tekrar başlamıştır. Rayiştagdaki komünist grupu verdiği bir istizah takririnde polis müdirinin azlini, kusur ve hatası görülen zabıta erkânile efradının cezalandırılmasını, bütün mevkufların serbest bırakılmasını istemişlerdir.

Hamburg 4 (A.A.) — Âyan meclisi komünist cemiyetlerinin 11 mayısta toplanması mukarrer beynelmilel kongrasının içtimaına müsaade etmemiştir.

Laypzig 4 (A.A.) — Sosyalistler tarafından tertip edilen bir içtimaın hitamında milliyetperverler ile komünistler bir alay teşkiline mani olmak istemişlerdir. Zadıta müdahele ederek sükûn ve huzuru iade eylemiştir. Muharriklerden çoğu tevkif edilmiştir.

Nüfusça zayiat ne kadar?

Berlin, 5 (A.A.) - Neukoellen mahallesindeki kargaşalıklar esnasındaki nüfus zayiatı 25 maktul 36 ağır, 200 hafif yaralıdan ibarettir.

Madenciler grevinin önüne geçildi

Köln, 4 (A.A.) - Rohr havalisi komünistlerinin Berlin komünistlerine karşı ibrazı teveccüh maksadile madenciler arasında vücude getirmeğe çalıştıkları grev akamete uğramıştır.

[Am]irat mes'elesi

[...]ni teklifleri Almanlar bazı şartlarla kabul ediyorlar

[Par]is 4 (A.A.) — Mütehassıslar komitesi [...] bizzat teklif ettiği rakamları M. [...]chtin bazı kayit ve şartlarla kabul e[tm]işini, mali gruplar mümessillerine bil[dirm]iştir. Almanların ihtirazî kayitleri [bu] sabah murahhas heyetlere tebliğ [edilm]iştir. Maamafi salı günü gelmesi [muhte]mel olan müsyü Moneaunun muva[salatın]dan evvel hiç bir karar verilmiye[cektir].

[Par]is 4 (A.A.) — Salâhiyettar mehafile [göre] müsyü Youngun kaleme aldığı proje [mi]lyar 60 milyonluk 37 taksit itasını [tekl]if etmektedir. Almanya beynelmilel [bank]anın temettüünden hissesine düşecek [...]ları bu taksitlerin ifasına tahsis edecektir. Ayni mehafil müttefiklerin [iti]rasile müsyü Youngun teklif ettiği [me]bâlığlar arasında her sene 150-200 mil[yon]luk bir fark olacağını, alacaklıların [...]e bir farkı kabul etmelerinin şüpheli [old]uğunu beyan etmektedir.

[İ]spanyada hükûmet tebeddül etmiyecek

Sevil 5 (A.A.) — Müsyü Primo dö Rivera gazetelere şu beyanatta bulunmuştur.

«Hükûmette tebeddül olacağına dair şayi olan haber asılsızdır. Bu değişiklik memleketin daha müsait şerait dahilinde bulunduğu bir zamanda vuku bulacaktır.

Şikagoda feci bir inhidam

Paris 5 (A.A.) — Şikago tribuna gazetesinin aldığı bir habere nazaran Şikagoda üç katlı bir ev yıkılmış, 15 amele ölmüştür. Enkaz altından 18 yaralı çıkarılmıştır.

Rusyada komünist teşkilâtına kadınlar da giriyor

Moskova 4 (A.A.) — Genç komünistler teşkilâtı kendi aralarına kadınlar kabul etmeğe ve bunlara şimdiye kadar ifadan memnu bulundukları bir takım umumî vazife tevdi etmeğe karar vermişlerdir.

Romanyada bir askerî tayyaresi düştü

Bükreş 4 (A.A.) — Bir askeri romen tayyaresi Köstence civarındaki bir göle düşmüş ve rakibi boğulmuştur.

Almanya dahilî istikraz aktedecek

Berlin 4 (A.A.) — Almanya maliye nazırı 25 milyon İngiliz liralık dahilî istikraz akdetmek niyetindedir. Bu istikraz her türlü rüsum ve tekâliften azade olacaktır.

Bir genç kız Manşı bisikletle geçti

Galas 4 (A.A.) — Matmazel Pfanner bugün Manş denizini su üsstünde hareket eden bir bisiklet ile geçmeğe muvaffak olmuştur.

İtalyada kar

Roma 5 (A. A.) — İtalyanın [şi]mal kısmında soğuk ve fena [hav]alar başlamıştır. Alpes dağları[nın] aşağı kısmında yeniden kar [yağ]mıştır.

[Ad]anada ilk arpa mahsulü piyasaya çıktı

Adana 4 (A. A.) — İlk arpa [ma]hsulü bugün piyasaya gelmiştir. [Buğ]day da 15 güne kadar piya[sa]ya çıkarılacaktır.

Adanada boğucu sıcaklar

Adana 4 (A. A.)— Şehrimizde fevkalâde şiddetli sıcak hükümfermadır. Bugün derecei hararet gölgede 40 derece idi.

Hindistanda karışıklıklar

On Kişi öldü, 180 kişi yaralandı

Bombay 4 (A.A.) — Son müsadematta [on] kişi ölmüş ve 180 kişi yaralanmıştır. [Örf]i idare ilân edilmiştir.

Bombay 4 (A.A.) — Dinî cemaatlar ara[sın]da zuhur eden karışıklıklar bugün de [dev]am etmiştir.

Darülfünun müderrisleri geliyorlar

Ankara [Hu. Mu.] — Bütçe dolayısile buraya gelen Darülfünun müderrisleri İstanbula gittiler.

Doğru değil mi?

İkraz müesseselerine dair!...

Halkımızdan bazıları fazla faiz almak hırsına kapılarak ellerindeki paralarını istikballeri ve mahiyetleri meşkûk bazı eşhas ve müesseselere tevdi etmekte, bilâhare de servetlerini kaybetmektedirler.

" Penbe konak „, " İkrazat sandığı „ ve mümasili müesseselerin akıbetinden mütenebbih olmaları ve paralarını makul, mutedil bir faize kanaat ederek Emniyet sandığı, İş bankası, Ziraat bankası gibi diğer bir çok muteber ve istikballeri her hususta müemmen müesseselere vermeleri lâzım gelirdi.

Halbuki halkımızın içinde hâlâ akıllanmıyanlar bulunduğunu, iki yüzü mütecaviz kimsenin yüz bin liradan fazla servetlerinin batmasile neticelenen - elyevm Cinayet mahkemesinde hesap vermekle meşgul - ıkrazat kumisyoncusu Nuri Efendinin hileli iflâsından anladık. Haber aldığımıza göre, Nuri Efendiye mevduatı bulunanlar meyanında 12, 10, 7, 5 bin lira gibi külliyetli parasını bir kalemde bırakan zenginler mevcut olduğu gibi dayinlerin ekseriyetini de hükûmetçe on senelik maaşları toptan tesviye edilen ve bütün servetlerinin yekûnu iki üç yüz lirayı tecavüz etmiyen mühtaç, zavallı kadınlar teşkil etmektedir.

Halkın "Dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olmamasını„ temin için hükûmetimizin bugibi müesseseler açmak istiyenlere ya müsaade etmemesi, veyahut bunları daimî ve çok sıkı bir kontrol ve nezaret altında bulundurması lâzımdır, diyoruz.

Doğru değil mi?

Rüşvet mes'elesi

Üsküdar Malmüdürlüğü kazanç memuru Faik Efendinin, Yakacıkta oturan Macit Bey isminde bir diş doktorundan on lira rüşvet aldığı ve bu parayı yuttuğu yazılmıştı.

Dün " Üsküdar Mal müdürlüğü varidat kâtibi Faik„ imzası ile aldığımız bir mektupta hadise tekzip edilmektedir.

Faik Efendi kendisinin rüşvet almadığını ve üçüncü derecede bir memur olduğu cihetle buna imkân olmadığını söyledikten sonra, Macit Bey ile iki polis memuru tarafından şiddetle ve bilâsebep dövülerek kendisine rüşvet isnat edildiğini ve Macit Bey ile dayak atan polisler hakkında da lâzım gelen makamata müracaat ettiğini bildirmiştir.

Bulgar misafirler bugün Bursaya gidecekler

Dört gündür şehrimizde misafir bulunan Bulgar muallimler dün sabah Paskalya münasebetiyle Fenerdeki Bulgar kilisesine giderek yapılan ayinde hazır bulunmuşlardır.

Öğleden sonra da Mülkiye Müzesini gezmişlerdir.

Misafirlerimiz bu gün Bursaya gideceklerdir.

Hayat pahalılığına karşı istıhsal seferberliği yegâne çaredir

...Cuma günkü nüshamızda İstihsal seferberliği lüzumundan bahis ve gümrük istatistiklerine müstenit bir makalemiz intişar etmişti. Bu yazı iktisadî mehafilde büyük bir alâka ile karşılanmıştır. Bu fikrimizi teyiden aldığımız mühim bir makaleyi dercediyoruz.

Muteber Cumhuriyet gazetesinin hayat pahalılığına ve bilhassa iktisadî buhrana karşı açmış olduğu mücadele yazılarına memleketin iktisadiyatile alâkadar bir ferdi olmak hasebile ne kadar teşekkür etsek azdır. Son günlerde hayat pahalılığı ve paramızın istikrarsızlığı her taraftan alâka uyandırmağa başladı. Çünkü herkes artık filen ve bittecrübe idrak etti ki; her sene gittikçe kesbi şiddet eden iktisadî buhran hepimizin hayatında bir çok tesirler bırakacak ve daha doğrusu hepimizi gittikçe fazla sıkacaktır. Hayat pahalılığına karşı bir çok tedbirler tasavvur olunuyor ve bunların akisleri gazetelerde intişar ediyor. Bunların bir çoklarını tetkik ettim ve nazarî mütaleattan ibaret buldum. Bizi hedefe isal edecek en ksıa yol 3. 5. 29 tarihli nüshasnda Cumhuriyetin gösterdiği yoldur: İstihsal seferberliği.

Bir adam ki; senede muayyen varidatından fazlasını sarfeder, o adam servetini yer demektir. İşbu servet gittikçe azaldığından o adam müşkülât içinde kalır. Masrafını azaltması kabil olmazsa, ya istikraz etmek ve ya fazla çalışmak suretile varidatını arttırmak mecburiyetindedir. Varidatının her sene bir miktar artmasına binaen yine medenî ihtiyaçlarını tatmin edemezse o zaman hanesi dahilinde aile efradını da çalıştıracak, elbiseliğini, bezini ailesine dokutturacak, bahçesinde sebzesini, nebatî ihtiyacını farzı muhal olarak çocuklarına yetiştirtecek, hayvan sürüsü besliyecek ve böylelikle ihtiyacatının bir kısmını bizzat ailesi efradı vasıtasile, yani dahilde temin edecektir. Başka çaresi yoktur. Türkiyenin vaziyetide aynidır. Mademki iyi yaşamak istiyoruz, vücudümüze lâzım olan gıdamızı vermek, medenî tarzda giyinmek ve bütün medenî ihtiyaçlarımızı da tatmin etmek istiyoruz, binaenaleyh tasarruf edemeyiz ve netekim de edemiyoruz. Müşkülâtla mal ihrac edebilmekliğimizle de sabittir ki, ecnebi memleketler bizim ihracat mallarımızın eşini diğer memleketlerden temin edebiliyorlar, bizimkilerini çok ucuz bulmadıkça mubayaa etmiyorlar. Bundan maada gümrük istatistikleri gösteriyor ki bir sene zarfında nakadar çok mevadı iptidaiye ihraç etsek o sene o kadar çok mamul eşya ihtiyacı hissederek yine fazlasile ithalâtta bulunuyoruz. O halde bilcümle mamul eşya ihtiyacımızı hariçten tedarik edecek kadar varidatımızı artırmıyoruz demektir. Vukuat ta bunu tasdik ediyor. Binaenaleyh yegâne yapacağımız şey ihracatımızı tezyit etmeğe çalışmakla beraber memleketimiz dahilinde imâli kabil olan eşyayı muhakkak dahilde imal etmek dahilî mamulâtın da sürümünü muhakkak temin etmektir. Bundan başka yapılacak tedbirler hep neticesiz kalacaktır. İşbu istihsal seferberliği nakadar geç kalırsa vaziyeti iktisadiyedeki buhran da o kadar şiddet kesbedecektir. Alman iktisat mütehassısı Her Müllerin Ankarada yaptığı tetkikatın neticesini kemali alâka ile beklemekteyiz. İthalât ve ihracat istatistiklerimizi tetkik ettiğini gazetelerde okuyoruz. İşbu iktisadî bilânço "Handelsbilanz" dan bizce daha mühim olan tediye bilânçosu "Zahlungsdilanz» dır. Hiç unutmıyalım ki memleketimizde bir çok ecnebi şirketler, bir çok ecnebi sermaeler vardır. Bunların bir kısmı sermayelerini çektiler (terki faaliyet eden bankalar gibi) bir çokları da memleketimizde yaptıkları temettülerini borsada ecnebi parasına tahvil ederek harice Türk serveti ihraç ediyorlar. Bunları bu ithalât ve ihracat farkı olan takriben 60 milyona ilâve edersek işbu rakam daha yükselir.

Hükûmeti cumhuriyemizin iktisadiyatımıza verdiği ehemmiyet ve gitgide bu işe daha fazla sarılması sayesinde yakında bu hususta kat'î adımlar atılacağına ve işbu azimkâr ve kudretli ellerin iktisadiyatımızı da ıslah edeceğine hiç şüphe yoktur.

Süreyya Paşa mensucat fabrikası müdürlerinden
Mühendis atıf

[Nurullah Esat Beyin "Hayat pahalılığı" etrafındaki tetkikatına yarınki nüshamızda devam edeceğiz.]

Adliyede

Nezihe Muhiddin H. aleyhindeki dava

Kadın birliği tarafından, Kadın dirliğinin sabik reisesi Nezihe H. aleyhine açılan davaya dün Üçüncü ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dün Hasan Tahsin E. isminde birisi şahit olarak dinlenmiş, bu zat seyyar sergi ile gönderilen Kadın birliği eşyasının satılup satılmadığından malûmatı olmadığını söylemiş, bundan sonra Balmumucu darülitamindan gelen cevap okunmuştur. Bu cevapta kadın birliği tarafından mektebe verildiği söylenen (50) liraya dair bir kayıt bulunamadığı bildiriliyordu.

Bunun üzerine Nezihe Hanımın vekili İrfan Emin B. mahkemeye bir gazete vererek (50) liranın mektebe teberru edildiğinin gazetede yazılı olduğunu söylemiştir.

Heyeti hakime bundan sonra vekil Beyin talebi üyerine sabık Vali Raşit, sabık maarıf müsteşarı Sait, ve Emin Âli Beylerin şahit olarak celplerine karar vermiştir.

Sefaretlerde

Tahir Lûtfi B. Sofyaya sefir oluyor

Sofya sefirimiz Hüsrev Bey Varşova sefaretine tayın edildiği takdirde Tiran sefirimiz Tahir Lûlfü Beyinde Sofya sefaretine tayin edileceği söylenmektedir. Yahir Lûtfü Beyin Sofya şefaretine tayini pek münasip görülmektedir. Çünkü Tahir Bey Bulgaristanı hakkiyle taniyan siyasî ricalimizdendir.

Maarifte

Sözderleme heyeti halkiyata ait mesaisini bitirdi

İstanbul Söz derleme heyeti dün Maarif idaresinde içtima ederek toplanan atalar sözleri, mani ve divanları tetkik etmiştir.

Heyet halkiyata ait mesaisini ikmal etmiş ve daktilo ile yazdırdığı bu sözleri bir kitap halinde Dil heyetine göndermiştir.

Nazmi Beyin valdesi vefat etti

Ankara 5 [Hu. Mu] — Muğla meb'usu Ali Nazmi Beyin valdesi vefat etmiş, cenazesi ihtifalâtı lâzime ile kaldırılmıştır.

HEM NALINA HEM MIHINA

Papatya ile pervane

"Edebiyatımız ne halde?„ anketine cevap veren şair Nazım Hikmet Bey ile anketçi muharrir arasında şu mükâleme cereyan ediyor:

«— Peki.. Sana bir şey sorayım: Bir yazında «kuyruğuma pervane takacağım» diyorsun.. Bunu tasrih eder misiniz?»

«— Benim idealize ettiğim şey pervanedir. Ben papatyeyi değil pervaneyi anlatıyorum... Papatyede pervaneye benzer, onun da kanatları vardır; ona ben pervaneyi tercih ederim..

Göğsüme papatye takacağım!. diyen şairler olduktan sonra, ben neden kuyruğuma pervane takmıyayım?..»

Şairin eski bir bahriye zabiti namzeti olduğu nasıl belli!

***

Tatlı su musikisi!

Vâ-Nû Bey bir kaç gün evvel bir yazısında inşat ve tagannideki bir noksanımızdan bahsediyor, Garp musikisine benziyen yerli eserlerin güfte taksimatındaki çirkinliklerini misallerle gösteriyordu.

Bu çirkinlik bestekâr geçinenlerden çoğunun "ilmi ika„ denilen güfte taksimi ilminden haberdar olmamalarından ileri gelmekte, canım Türkçemiz eciç bücüç bir şekil almaktadır.

Bu yeni musiki eserlerinde ilmi ikaa riayet etmeden yapılan güfte taksimatı, bana, eskiden İstanbula gelen ve bir iki alaturka şarkı öğrenen lehli ve romanyalı mugganniyelerin teganni tarzlarını hatırlatır.

Ne garp ne de şark musikisine benzemiyen bu çeşit eserlere ben tatlı su musikisi diyorum. Malûm ya tatlı su firenkleri de ne şarklı ne de garplidirler...

İnhisarlara dair

[Baş makaleden mabait]

tı da gümrük rüsumuna inkilâp etmiş olacaktır. Yalnız bu takdirde bu iki madde üzerinden alınan vergiler birleşmiş olacağı için onun çokluğu her nazara çarpacaktır. Âşara çare bulunduğu gibi elbet yakın bir atide buna da çare bulunur. Kibrit inhisarı azar azar istifa şeklinde büyük yekûn tutan bir vergidir. Bu azar azarlık kibriti pek şikâyet mevzuu kıldırmıyor. Herkeste bir vergi böyle olsa canım kurban diyen bir hal var. Binaenaleyh bu inhisara dokunmağa lüzum yok... Hatta onda vergi ruhiyyatını anlatan bazı hakikatlar bile var. Bazı limanlardaki tahmil ve tahliye inhisarı... Bu inhisarın hangi sebep ve kıymet dahilinde teessüs etmiş olduğunu izah etmek müümkün olamamaktadır. Mantıksızlığı kadar zararı da pek meydandadır. Limanlara mevzu ve denebilir ki limanları öldürmeğe memur olan bu inhisar er geç kalkacaktır. Bu bahisteki düstur şudur:

Ya Limanlar inhisarı bizi öldürecektir, ya biz onu kaldıracağız.

Hakikaten bütün dünyada bunun kadar manasız işe nadir tesadüf olunur. Olsa olsa Limanlar inhisarının bir eşine Dersaadet Rıhtım Şirketi misalinde tesadüf olunabilir....

İstanbul Şehremanetinin buz imtiyazına gelince sabık bir eminin bu şehire muhtelif yadigârlarından biri olan bu garibenin hatta lüzumundan çok bile yaşadığı çok meydanda bir hakikattir. Gönül isterdi ki onun kaldırılmasında bizzat lâhik emin önayak olarak yerinde pekalâ hayrü faziletin de rol oynıyabileceğine parlak bir misal verilmiş olsun...

Yunus Nadi

Millî ve edebî tefrikamız: 1

Bağrı yanık Ömer

Muharriri: Mahmut Yesarı

"Yurdumun Çocuklarına...„
M. Y.

Başlangıç

Söğütcük

Şoseden giderek, gün kararmadan kasabaya varamıyacaktık. Her adımda ayaklarımız kayarak, fundalara, dikenli, sert yabani otlara tutunmaktan avuçlarımız kanıya kanıya tırmandığımız sazlıtepede bir ağaç altı arıyordum.

Aşağıdan bakıldığı zaman, sık, bodur ağaç kümeleri gibi görünen koyu yeşillikler, uçları diken diken sivri sazlıklardan başka bir şey değildi. Bu sazlar, üstleri küflü, kızıl benekli kamış diplerinde bitmişti.

— Ağaç, filân yok... Bu ne iş böyle? Yoldaşım, bir ihtiyar köylüydi:

— Sazlı tepe, burası dedi. Ağaç değil, ot bitmez, çimen yeşermez...

— Bu sazlar sulak yerlerde yetişir... Dağ başında görmemiştim.

— Haklısın ağa... Bura zamanıylan sulak yermiş...

— Öyle ise, aşağıki ova da göldü!

— Onu bilmem! Bu taraflarda kime sorsan, sana böyle, der.

— Sazlıtepeyi su bastığını sen gördün mü?

— Ne ben, ne babam, ne dedem, ne de dedemin dedesi görmüş!.. Eski bir masaldır; kulaktan kulağa duymuşuzdur.

Kara taşlık dağlar üstünde havuzlar ve bu havuzlarda canlı balıklar olduğunu işitmiştim.

— Epey dinlendik, dedim. Yolcu, yolunda gerek...

Sazlıklar arasında, kasaba yoluna inen patikayı arıyorduk. Kol kol, ince, dar keçi yolları, bizi şaşırtıyordu. Biraz ileriledikten sonra bir çıkmaza düşmekten, hem yorulmuş, hem de bıkmıştım:

— Kararlamadan yürüyelim, nasıl, olsa kasaba yolunu buluruz.

İhtiyar, sözümü işitmemiş gibiydi. Vakit vakit elini alnına siper edip ayaklarının ucuna basarak, ileriye, geriye bakıyor, saz diplerinde kıvrılmış yılankavi kurtlara benziyen keçi yollarını muayene ediyordu.

Tekrarladım:

— Şöyle, iniş aşağı, iniverelim.

Israrım, ihtiyarı kızdırmış olacaktı, gözlerinin kırış kırış, düşük kapakları bir saniye oynadı:

— Kasaba yolu, dağın eteğindedir. Sekiz, on adım kalmadan gözükmez.

— İniş aşağı inemez miyiz?

— Sazlıtepenin bir yanı, keskin kayalık uçurumdur.

İhtiyarın işaret ettiği tarafa dikkatli bakınca, hayret ettim. Üzerleri sarı, yeşil tüylü bir kışır bağlamış kayalıkların kenarından, ince pürüzsüz bir yol kıvrıla kıvrıla, aşağıya süzülerek iniyordu:

— Nafile boşuna arama, ben yolu buldum.

Kâh toproğın rengine, kâh sazlıkların aldıkları sıra istikametlerine bakarak patikayı keşfe uğraşan ihtiyar köylü, ağır ağır doğruldu, baktı:

— Onu ben de biliyorum ama, vaz geç...

— Acayip! Neden vaz geçeyim?

İhtiyarın sesi, kuru bir sertlik almıştı:

— O yoldan gidemiyiz!

— Neye? Kasabaya çıkmaz mı?

— Çıkmasına çıkar.

— Peki, ne duruyoruz?

— Söğütcükten geçmek lâzım!

— Geçeriz, ne olur?

Kenarları dar, ortası kırmızı benekli geniş mendiline, şakaklarında toplanan terleri içiriyordu, burun delikleri kalka kalka soluyuşu, zaman zaman durup nefes alarak dinlenişinden, onun benden fazla yorulduğunu anlamıştım.

İhtiyar, yanıma yaklaştı:

— Ağam, buralara yeni geldiğin için Söğütçüğü bilmezsin.

— Söğütcük, köy müdür?

Hayır demek ister gibi kaşlarını kaldırdı:

— Oraya Kızılpınar da derler..

— Kızılpınar mı?

İhtiyar içini çekti:

— Söğütçük, Kızılpınar, hepsi birbirine bağlıdır... Kızılpınar, Söğütçüğün eski ismidir.

Güneş, kızgın bir yakı gibi dokunduğu yeri dağlıyor, yüzümüzü, ensemizi, derimizi, acıtacak kadar yakıyordu.

Susuzluktan, dilim bir köseleye dönmüş, kuruyan damağıma dokundukça garip bir gıcıklanma duyuyordum:

— Akar su var mı?

— Ne diyorsun ağam? Öyle su nerede var ki?.. İçinde, yüzünü görürsün, öyle temiz, berraktır... İçerken adamın dişlerini dondurur...

Kızma sırası bana gelmişti:

— Aşkolsun!.. Ne diye, güneşin altında insanı yakıyorsun... Seni de yanımıza, yol.iz biliyor diye aldıktı... Tam adamına çatmışız...

İhtiyar köylü, düşünceliydi; kayalıkların kenarındaki yola doğru yürüyeceğim zaman, yavaşça omzuma dokundu:

— Ağam, kızma, bir şey soracağım?

— Çabuk sor!

— Evli misin?

Anlamıyarak bakıyordum:

— Hayır...

— Demek dünya evine girmedin?

— Hayır dedik ya...

— Doğru diyindi; başından hiç nikâh geçmedi mi?

— Ama ahret suali sordun... Hayır hayır...

İhtiyarın endişe karartısı, açılıvermişti:

— Sen yolu bilmezsin, ben, önden gideyim ağa...

— Biraz dur... Niçin evli misin? Başından nikâh geçti mi? Diye sordun.

O, başını salladı:

— Hele bir pınar başına varalım da...

İhtiyatlı adımlarla, dar yoldan yürümeğe başladı.

Bu yol, tatlı inhinalarla sağa sola çevrile çevrile, dik bir meyille, sel çukurlarından ziyade, geniş arklara benziyen, iki tarafı kesen kaya, bir uçuruma iniyordu.

— Mabadi var —

Hariciye Vekilimiz Avrupadaki siyasî faaliyetini anlatıyor

[Birinci sahifeden mabait]

Cevat Paşa ile Bern sefirimiz Münür Bey, Cenevrede kalmışlardır. Heyeti murahhasamızdan Riyaseticumhur kâtibi umumisi Tevfik Bey de, Venedikten sonra, Tevfik Rüştü Beyden ayrılmış ve tedavi için Maryenbada gitmiştir; yakında avdet edecektir.

Hariciye Vekilimiz ve refakatindeki zevat, mümkün olursa bu akşam Ankaraya gideceklerdir.

Vekil Bey, dün Tokatlıyanda bazı ziyaretler kabul etmiştir.

Bu meyanda Tiran sefirimiz Tahir Lûtfi Beyle Muhtelit mübadele komisyonn reisi olup oldukça sıhhati yerine gelen ve dün dışarı çıkan M. Rivası ve mübadele 2 inci murahhasımız Nebil Beyi kabul eylemiştir.

M. Rivas, M. Holştat ve Nebil Beyin de bugün Hariciye Vekilimizle birlikte, olmazsa, bu hafta içinde, Türk - Yunan müzakeratına iştirak etmek üzere Ankaraya gitmeleri kuvvetle muhtemeldir.

Tevfik Rüştş B. in beyanatı

Haiciye Vekilimiz, dün akşam Tokatlıyanda gazetecileri kabul ederek atideki beyanatta bulunmuştur:

"— Türkiyeden ayrılırken söylemiş olduğum programı sür'atle, fakat tamamile ifa etmiş olarak avdet ediyorum. Akdenizde ve Karadenizde ve alelûmum Avrupa müvazenesinde bir sulh âmili olarak ve her devletle iyi münasebette bulunarak veya bulunmağa çalışarak hükûmeti cumhuriyemizin müstakimane ve sebatkârane takip ettiği açık siyasetinin her tarafça anlaşıldığını ve bu hususta her münasebetle izhar etmiş olduğumuz delillerin bütün insafhlar nezdinde kanaat bahşolduğunu memnuniyetle müşahede ettim.

Türk - Rus dostluğu

Malûmunuz olduğu üzere buradan iptida Cenevreye gidildi; orada Karadenizdeki büyük komşumuz ve dostumuz Sovyet Rusyasının Hariciye Komiser muaviui M. Litvinofla bu sefer de müteaddit defa görüştüm.

Çok tecrübe görmüş olan Türkiye - Sovyet Rusyası münasebatındaki samimiyeti, şimdi de tekrar etmekle bu hususta kâfi beyanatta bulunmuş oluyorum.

Tahdidi teslihat konferansında

Tenkis ve tahdidi teslihat ihzarî komisyonunda noktai nazarımızı izah ettikten sonra devam etmekte olan mezkûr komisyon müzakeratına faalâne iştirakimizin aynen devamı maksadı ile Cevat Paşa Hz.le Bern elçimiz Münür Bf. Cenevrede kalarak Reisicumhurumuz Hz.nin kâtibi umumileri büyük elçi Tevfik Bf. ile birlikte Almanya hükûmetinin dostane davetine icabetle Berline azimet olundu.

Berlindeki dostane temaslar

Kendisile daima dostane münasebatta bulunduğumuz Almanyanın ricalile ve tahsisen Başvekil M. Müller ve Hariciye nazırıŞtrezmanla ve Rayhştag reisi M. Lube ile müteaddit mülâkatlarda bulunduk; Reisicumhur Mareşal Hindenburg Hz. tarafından kabul edildik. Büyük Reisimize ve Türkiyeye hürmet ve muhabbet ve İsmet Pş. Hz. ne, hükûmetine ve takip ettiği siyasetine karşı takdirkârane ve teveccühkârane hissiyat izhar ettiler; çok misafirperverlik gösterdiler. Oradan, doğruca dost İtalya hükûmetini ziyarete gittik.

Roma ziyareti

Dostane münasebetlerimizin geçen senedenberi bir misak ile teyit edildiği İtalyada, daha hudduttan itibaren hakkımızda fevkalâde ikram ve izaz gösterildi. 6-7 sene içinde İtalyada cidden hayret ve takdir ile görülmeğe şayan müsbet ve büyük işler görmüş olan büyük devlet adamı ve İtalya hükûmetinin reisi M. Musolini ile bu ziyaretim, tekrar ve uzun uzadıya görüşmeğe fırsat verdi. Müşarünileyhin kıymetli mesai arkadaşı M. Grandi ile ve diğer İtalya ricalile müteaddit temas ve mülâkatlar yuku buldu.

Haşmetlû Kıral ve Kıraliçe Hz. ayrı ayrı kabul buyurdular. İtalyada gerek Haşmetlû Kıral ve Kıraliçe Hz. taraflarından ve gerek başta Musolini Hz. olmak üzere bütün görüştüğüm ve izhar olunan güzel hislerinin şahidi olduğum İtalya ricali, meb'usları ve halkı tarafından büyük Reisimiz hakkında ve Türkiyeye karşı her vesile ile gösterilen hürmet ve muhabbet o kadar bariz ve ciddi ve İsmet Paşa Hz. le hükûmetimiz ve siyasetimize karşı ibraz edilen hisler o derece takdirkârânedir ki, bunları Akdenizdeki büyük komşumuz İtalya ile aramızda mevcut olan dostluğun çok esaslı ve mütekabil menafi ve muhabbete istinat etmekte olduğunu beyan etmekle ifade ve izah edebilirim.

Romada, parlamentoyu ziyaret ettiğim gün, Korporatif Meclisin reisini intihap ettiği tarihî celseyi, görmek üzere diplomatlar locasına girince bütün meclis azayi mükeremesi tarafından, anî olarak Türkiyeye ve onun büyük Reisine karşı izhar edilen muhabbet seslerini hâlâ büyük bir tehassüsle duyuyorum ve bunu bilhassa kaydetmeği vazife bilirim.

Türkiye - Bulgaristan

Gerek giderken ve gerek avdet ederken, yakın komşumuz ve dostumuz Bulgaristanın Hariciye nazırı Hz. le istasyonda vuku bulan mülâkatlarımız, iki komşu devletin münasebatındaki esaslı dostluğu tekrar müşahedeye ve şahsî münasebatımızı tezyide vesile bahşolmuştur.

Hulâsa, seyahatimizden memnun olarak avdet ediyorum. „

Emniyet ve tahdidi teslihata ait tezlerimiz

Hariciye Vekilimiz, dün Çekmecede kendisini istikbal eden bir muharririmize de beyanatta bulunmuş, ezcümle demiştir ki:

— " Geçen defaki emniyet mes'elesine ait tezimiz, henüz münakaşa edilmeden, bir çok devletler arasında kabul edilmiş ve tatbika başlanmıştır:

İtalya-Yunan, Yunanistan-Yugoslavya Rus - Alman misakları bu cümledendir. Bu defa da tahdidi teslihata ait tezimiz izah ettik. Tezimiz, emniyeti temin için azamî bir kuvvetin tesbiti ve tedricen bu kuvvetin de küçültülerek bütün memleketler arasında kuvvetlerin tahdidine doğru gidilmesi merkezinde idi.

Bu noktai nazardan Amerika ve İtalyan tezleri ile tezimiz pek yakın görülmüştür.

Türk - Alman hakem muahedesi

Vekil B. Almanya ile aramızda bir hakemlik muahedesi akti takarrür ettiğini, bu muahedenin Ankarada imzalanacağını söylemiştir.

Türk - İtalyan ticaret muahedesi

T. Rüştü B. İtalya ile de bir ticaret muahedesi aktedileceğini, müzakerat için Ankaraya Romadan bir heyet geleceğini ilâve etmiştir. Bu heyete mensup S. Karavali isminde bir aza dün şehrimize gelmiştir. Heyetin diğer azası da bugünlerde geleceklerdir.

Tevfik Rüştü Beyin M. Musoliniye bir telgrafı

Roma 4 (A. A.)— Tevfik Rüştü Bey Tiryesteden müfarakat ederken mösyö Musoliniye atideki telgrafı göndermiştir:

Dost ve misafirperver bu güzel memleketin toprağından ayrılırken İtalyada bütün ikametimiz müddetince hakkımızda gösterilen ve silinmez hatırasını daima taşıyacağımız parlak ve dostane hüsnü kabulden dolayı zatı âlilerine en har ve samimî teşekkürleri arzetmekle bilhassa bahtiyarım.

İtalya Sefiri geliyor

Hariciye Vekilimizin Romayı ziyareti hasebile Romaya giden İtalya Sefiri S. Orsini Barone Cenapları bugünlerde şehrimize avdet edecektir.

Limanda

Otomobil montaj fabrikası tesisatına başlandı

Tophane antrepolarının Fort mümessillerine devri muamelesi tamamen ikmal edilmiştir. Fort idaresince antrepo binalarının esaslı bir surette tamir ve tadiline başlanmıştır. Fort müessesesi Tophanede antrepolar yanında ayrıca bir Fort san'at ve işçi mektebi de tesis edilecektir

Kadıköy vapuru

Seyrisefain idaresinin «Kadıköy» vapuru 15 gün sonra fabrikadan çıkarak Kadıköy hattı nakliyatına başlıyacaktır.

Vapurda bazı tadilât yapılmış göğerte de bir camlı köşk ile ayrıca iki lüks mevki vücude getirilmiştir.

VUKUAT

Dün Adliye koridorlarında bir cinayet oldu

Bir dava için sulh mahkemesine getirilen bir mahkûm, diğer bir mahkûmu demir çivi ile ağır surette yaralamıştır

Dün Adliye koridorlarında iki hapishane mahkûmu arasında bir cerh hadisesi olmuştur. Adliyenin kalabalık koridorlarından birinde cereyan eden bu kanlı vakaya şahit olan kadınların pek çoğu korkularından bayılmış, bunların canhıraş feryatları vak'anın fecaatini bir kat daha artırmıştır.

Vak'ayı anlatalım:

On beşer seneye mahkûm olup müddeti mahkûmiyetlerini umumi hapishanede geçirmekte olan Bursalı Kâzım ile Şileli Sadettin ayni koğuşta bulunmakta imişler. Rivayet edildiğine göre Kâzım ile genç bir mahkûm olan Sadettin arasında bir mes'ele olmuş, bunun üzerine Sadettin bu mes'eleden dolayı bir istida ile Sultanahmet sulh mahkemesine müracaat ederek Kâzım aleyhine bir dava ikame etmiştir.

Dün muhakeme olmak üzere bu iki mahkûm yekdiğerine kelepçe ile bağlanarak bir jandarmanın muhafazasında Adliyeye getirilmişlerdir.

Bu iki mahkûm Adliyeye girdikten sonra mahkeme koridoruna gelmişlerdir. Tam bu sırada Sadettin serbest bulunan sağ elini cebine sokarak uzun bir çivi çıkarmış, derhal kendisine kelepçe ile merbut bulunan Kâzımın karnına saplamıştır.

Muhafız jandarma Sadettinin bu hareketine mani olmak için derhal bileğine sarılmış ise de Sadettin jandarmaya da saldırarak onu da hafifçe yaralamıştır.

Koridorda bu hadiseye şahit olan kadınlar bağırmağa başlamışlar, etraftan yetişenler de Sadettinin elindeki çiviyi alarak daha büyük bir facianın önüne geçmişlerdir.

Kâzım, bu çivi darbesiyle ağır surette yaralandığından tahtı tedaviye alınmıştır.

Sadettin derhal kapıaltına alınmış, hakkında tahkikata başlanmıştır.

Merkumun elinde bulunan çivi tetkik edilmiş, uzun bir tavan çivisinin bir taşa sürülerek bıçak haline geldiği görülmüştür.

Sadettin, Kâzımı vurmağı evvelce aklına koymuş, günlerce uğraşarak bu silâhı hazırlamış ve tasavvurunu dün icra etmiştir.

Hadiseye müddeiumumilik vaziyet ederek tahkikata başlamıştır.

Cerh vak'aları

Yahudi kızının âşıkları dün gece birbirlerini yaraladılar

Bohor ve Asım isminde iki delikanlı Sirkecide Nöbethane sokağında oturan Sara isminde bir Musevi dilberine âşık olmuşlardır.

Uzun müddetten beri devam eden bu aşk ve rekabet dün gece bir cinayetle neticelenmiştir.

Bu iki aşık dün gece maşukalarının sokağa çıkmasına intizaren kızın evinin civarında dolaşırlarken birbirlerine rastgelmişlerdir. Ötedenberi yekdiğerine diş bileyen iki rakip bu tesadüf üzerine kozlarını payetmek istemişler, ceplerinden çakılarını çıkararak sokak ortasında vuruşmağa başlamışlardır. Neticede iki âşık ta muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır.

Tayyar Zade vapurunda bir hadise

Dikiliden limanımıza gelen Tayyar Zade vapurunu esnayı seferinde bir hadise olmuştur.

Vapura Dikiliden çok miktarda koyun yükletilmiş, bu koyunlar yolda ölmeğe başlamıştır.

Koyunların çok miktarda vapura irkâbına evvelce razı olmıyan Koyun sahipleri bunun üzerine gemi tayfalarına söylenmiğe başlamışlardır.

Bundan muğber olan tayfalarla koyon sahipleri arasında bir kavga çıkmış iki üç kişi yaralanmıştır.

Dün bunlardan bazıları Polis müdiriyetine gelerek şikâyette bulunmuşlardır. Polis tahkikata başlamıştır.

Müteferrik

Pençereden düştü ve öldü

Taksimde Firuzağada oturan 27 yaşında Hiristo isminde birisi evin üst kat pençeresinden sokağa düşmüş, ağır surette yaralanmıştır.

Hiristo hastaneye kaldırılmış, orada ölmüştür.

Bir hamal otomobil altında kaldı

Kadri isminde bir hamal arkasında bir sandık portakal olduğu halde Beyoğlu caddesinden geçerken şoför Ömerin idaresinde ki otomobilin altında kalmış, ağır surette yaralanmıştır.

Kadıköy ikinci Sulh Huhuk Hakimliğinden:

Kopenhag Sefiri esbakı müteveffa Ali Fuat Hikmet Beyin terekesi eşyası ile metrukâtından atik Türkçe, Fransızca ve Almanca olmak üzere mütenevvi kitapları mahi halin onuncu cuma günü saat on raddelerinde müteveffanın Kadıköyünde Cevizlikte Hasırcıbaşı sokağında 48 numaralı hansinde bilmüzayede füruht edileceği ilân olunur.

Borsa

Ticaret ve Zahire Borsası

Dünkü Zahire Vasatileri

Cinsi	Azami ku	Azami Pa	Asgarî ku	Asgarî Pa
Buğday				
Yumuşak	—	—	—	—
Kızılca	—	—	—	—
Sünter	—	—		—
Sert	—	—		—
Baril Arjantin	—	—	—	—
Zahireler				
Çavdar	—	—	—	—
Arpa	14	30	14	30
Mısır	15	10	14	10
Un				
Ekstra Ekstra	1380		1380	
Ekstra	1250		1235	
Birinci Yumuşak	1370		1260	
Birinci Sert	1270		1155	
İkinci	—		—	
Üçüncü	—		—	
Afyon Saudık boşaltma çıkıntı	—		—	
Tiftik sıra	—		—	
Kabuklu Ceviz	—		—	

İstanbul Hayvan Borsası 4-5-929

Diri satışlar

Cinsi	Adet	Kilo Asgarî Ku	Kilo Asgarî Pa	Kilo Azamî Ku	Kilo Azamî Pa
Kıvırcık	145	39		44	
Dağlıç	238	43		52	
Karaman	—	—		—	
Karayakə	—	—		—	
Kuzu	652	36		50	
Keçi	—	—		—	
Sığır	9	20		25	
Dana	—	—		—	
Manda	8	18		25	

Et satışları

Cinsi	Okka Fiatı Asgarî Ku	Asgarî pa	Azamî Ku	Azamî pa
Kıvırcık	112		125	
Dağlıç	105		116	
Karaman	102		110	
Karayakə	—		—	
Kuzu	80		116	
Keçi	65		85	
Sığır	56		73	
Dana	72		83	
Manda	50		64	

Limanda

Bugün gelecek vapurlar

Vapurun ismi	Bandırası	Geleceği liman
Assirya	Ita.	Triesteden
Andros	Yun.	Marsilyadan
Karamani	Fran.	„
Varna	Bul.	Pireden
Kotenof	Alm.	Hamburgtan
Vaterlon	„	„
Hemlan	İsveç	Gotenberg
Lesbian	İng.	Liverpoldan
Anje	Norv.	Nevyorktan
Karadeniz	Tür.	Hopadan
Palestına	İta.	Batumdan
Ares	Felem.	Varnadan

Bugün limanımızdan gidecek vapurlar

Vapurun ismi	Bandırası	Gideceği liman
Reşit Paşa	Türk	Hopaya
Roda	ingl.	Köstenceye
Varna	Bulg.	Varnaya

İzmir birinci hukuk mahkemesinden:

İzmirde Karşıyakada Nadir sokağında 9 numarada mukim Mehmet Sabri Ef. ile İstanbulda Bahçekapısında dördüncü Vakıf hanında borsa kumisyonculuğiyle meşgul Cemil Şevki Bey aralarında olan alacak davasının cari tahkikatında müddealeyh Cemil Şevki Beyin ikametgâhının meçhul olduğundan ilânen tebligat ifasına karar verilmiş olmağle mumaileyhin 26-5-929 pazar günü saat onda İzmir birinci hukuk mahkemesi tahkikat hakimleirinden İsmail Hakkı Beyin nezdine gelmesi aksi takdirde muhakemesinin giyaben icra kılınacağı ilân olunur.

Kadıköy ikiuci sulh hukuk mahkemesinden:

Müteveffa Feriha Hanımın İçerenköyünde aralık sokağında kâin olup zemini toprak bir aylu maa ocak ve bir sofa üzerinde bir halâ ve biri büyük diğeri küçük iki oda ile mıktarı kâfi bahçeyi havi altı kârgir üstü ahşap zemin ile beraber iki kattan ibaret 10 No hanenin bilmüzayede füruhtu karargir olmakla talip olanların kıymeti muhammenesi olan yüz elli liranın yüzde on nisbetinde pey akçelerile beraber ihalei evveliyesinin icrası zımnında 6-6-929 perşembe günü saat onu beş raddelerinde kadıköy sulh ikinci hukuk mahkemesine müracaat eylemeleri ilân olunur.

İstanbul Vilâyeti defterdarlığından:

Kiralık Çayır mahalli - Haydarpaşada İbrahim ağa mahallesinin bayır sokağında 1 1/4-5 No iki barakayı muhtevi 35 dönüm 1072 zira 1 numaralı çayır mahalli senelik muhammen bedeli 299 lira, müzavede 26 mayıs 929 pazar günü Defterdarlıkta yapılacaktır. (702)

§

Kiralık Bostan- Haydarpaşada İbrahim ağa çayırı civarında 43 küsur dönüm bostandan tahminen 20 dönüm bostan; senelik kirası 445 liradır, 3 sene müddetle kiraya verilecektir. Müzayede 26 mayıs 929 pazar günü Defterdarlıkta yapılacaktır. (725)

Büyük rejisör GRİFİTİN mühim eseri

AMERİKA

Zamanımızda dünya yüzünde en mamur en zengin bir devlet o kanın istiklâlini nasıl ihraz ettiğini pek canlı bir surette irae ede film.

Mümessilleri: **LİONEL BARİMOR - KARL DEMST**

zengin teferrüat ile

8 Mayıs önümüzdeki çarşambadan itibaren

OPERA SİNEMASINDA

Önümüzdeki çarşamba akşamından itibaren

ALHAMRA SİNEMASI

göstereceği

KÜÇÜK PRENSES

filmin mümessilesi

BEBE DANİELS

her zamandan fazla sevimli ve caziptir.

Şehremaneti ilânları

§ Sabık zabıtai belediye memurlarından 2135 numaralı Sadettin Efendi hakkında Encümeni emanetçe verilen lüzumu muhakeme kararı mumaileyhin ikametgâhında bulunamamasından dolayı Emanet divanhanesine talik edilmiştir. İtirazı varsa bir ay zarfında müracaat eylemesi lüzumu ilân olunur.

§ Anadoluhisarı dairesinden: Beylerbeyi, Çengelköyü, Hisar, Göksu, Beykoz Daire hududu dahilinde balâda gösterilen mahaller şartname ve projelerine göre bir seneden üç seneye kadar deniz hamamları yapılmak üzere pazarlık suretiyle ayrı ayrı icara raptedileceğinden talip olanların 4-5-929 tarihinden 13 mayıs pazartesi gününe kadar daire encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur.

§ Şehremanetinden: Keresteciler yangın yerindeki arsalar eshabından henüz bilmüracaa bono bedellerini talep etmemiş olanların mayısın nihayet 25 ine kadar mulfasebe emlâk şubesine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Önümüzdeki pe
akşamından iti

MAJİK SİNEMASI

Avrupanın bilûmun şehirlerinde azim muz leri kazanan büyük filmi.

GURU

mümessilleri: LARS H ve JİNA MAN

Ferah Sinem

2 Film, Cezair Sefah Sihirli Ada, ayrıca n Varyete. Matineler 15 te

Önümüzdeki çarşamba

MELEK SİNEMASI

irae edilecek

AL BEN

filminin mümessille KLARA BOV ve ŞARL R görecek olan genç kız ve tam manasile evlenmek yapmak lâzım geldiğini öğ lerdir.

Defterdarlık ilânları

Satılık ev ve bahçe — Feriköyünde Sakız ağacında Sakızağ gında, bir tarafı Sakızağacı caddesi ve bir tarafı Eftimiçe soka tarafı Şevket paşa arsası ve taraf rabii Girifor arsasile mahtut, muhammen bedeli 1200 liradır, bedeli def'aten alınacaktır, m pazarlık suretile 14 mayıs 929 da Defterdarlıkta yapılacaktır.

§ Kiralık Tarla — Ayazağada 70 dönüm, kirası 50 lira, müzay mayıs 929 da Defterdarlıkta yapılacaktır. (188)

§ Kiralık Mer'a ve Mandıra — Silihtarağa Çoban çeşme civarı hanı, kirası 600 lira, icar müddeti üç senedir, müzayede 2 929 da defterdarlıkta yapılacaktır. (113)

Satılık Han — Şehzadebaşında Mollahüsrev mahallesinde hanı sahiplerinin vergi borcundan dolayı tarihi İlândan itibaren müddetle müzayedeye konulmuştur. Talip olanların İstanbul idare heyetine müracaatları.

Haliç vapurları şirketinden:

Kapalı zarf usulile 200 takım yazlık elbise yaptırılacaktır. T şeraiti anlamak üzere 9 mayıs 929 perşembe günü akşam Ayvansarayda idare merkezine müracaatları.

Türkiye İş Bankası Meclisi idare Riyaseti

12 Mayıs 929 tarihine müsadif Pazar günü saat 15 ve 16 da davet edilen bankamız hissedaran alelâde ve fevalâde heyeti u ruznameleri berveçhi atidir:

Alelâde içtima ruznamesi

1 — Meclisi idare ve murakıp raporlarının kıraati
2 — 928 senesi pilançosunun tetkik ve tasdiki
3 — Murakıpların tayini ve ücretlerinin tesbiti

Fevkalâde içtima ruznamesi

1 — Yüz bin adet beheri on lira kıymeti itibariyesinde ait hisse senedi ihracı suretile sermayenin beş milyon liraya ib

2 — Keyfiyetin tahakkuku için lâzım gelen muamelenin ezcümle:

A — Hakkı rüçhanın sureti istimâlinin tayini

B — Nizamnamede bu bapta lâzım gelen tadilâtın icrası için idareye salâhiyet itası

Mahalli içtima Himayei etfal çocuk sarayı salonu.

Kütahya jandarma mektebi müdürlüğü

Kütahyada 6 numaralı jandarma mektebinin bir senelik el eti kapalı zarf usulile diğer kuru ve yaş sebzelerle mahrukat ve ki cem'an otuz altı kalem erzakın alenî münakasa ile 20 ni tarihinden 11 mayıs 929 tarihine kadar ki 21 gün müddetle mü vazedildiğinden yevmi mezkûr cumartesi günü saat 15 te erzak kat'iyesi icra kılınacağından talip bulunanlar yüzde yedi buçuk muvakkate makbuzları ve sair icap eden evraklarile Kütahya dairesinde müteşekkil münakasa komisyonuna ve şartnamesi ve öğrenmek arzu edenlerin vakit ve zamanı ile mektep müd müracaatları.

ASGARÎ	AZAMÎ	ERZAKIN CINSI
100,000	135,000	Ekmek
5,000	10,000	Sığır eti
7,000	9,000	Erkeç eti
500	1,000	Koyun eti

VERESİYE

6 ilâ 8 ay vade ve

2

75kuruş

15 günlük

Taksitle

Treç kot

Lâcivert Pardesü

Kstüm

Manto

Muşamba

Kazak

Çocuk elbiseleri

Hazır ve

Ismarlama

Her nevi yerli ve İngiliz kumaşları İstanbul Eminönü Köprübaşı No 15-16 Karakaş elbise mağazasına bu ilânı kesip müracaat ediniz.

Doktor Kokolatos

Emrazı dahiliye (Göğüs, kalp mide hastalıkları tabibi mütehassısı, Beyoğlunda sakız ağcında 32 No.lı hanede 14-16

İhsan Sami

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtatına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut trübesi karşısında No 189

MAMA

Dr. Hakkı Şinasi

En sıhhî çocuk gıdasıdır.

SATILIK MOTORLAR

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarına ait olup Rüsumat muhafaza müdiriyetinin Haliç fenerindeki atelyesinde bulunan zirde ecnası muharrer motorlar idarei inhisariyece tarihi ilândan itibaren 15 gün müddetle müzayedeye vazedilmiş olduğundan taliplerin bu müddet zarfında saat 14ten 17ye kadar Galatada Hüdavendigâr hanında ispirtolu içkiler inhisarı baş müdiriyetine müracaatları ilân olunur.

Maateferrûat Boğaz motörü
" Kancabaş "
" Taka "
" " "

VIGHY

HOTEL DES LİLAS

Menbalara yakındır. Esbabı istirahati, hususî parkı ve birinci sınıf mutfağı mevcuttur. Her rejim 60 ilâ 130 franktır.

Bir buçuk asırdanberi

Maruf "Hacı Camalî Zade„ ve "Haizi imtiyaz Türkiye Cumhuriyeti„ "Kandiyalıçifte Sami„ markalı sabunlarını dayanıklığı ve nefaseti cihetinde menfaatiniz için her yerde arayınız. Deposu: Asma altı Hacı Cemalî Zade Süleyman Sami.

ALBAYRAK

MUSTAFA NEZİH

ÇAYI

JÖZEF PASKALİDES

Komisyon ticarethanesi

Yaprak tütün satışı

Emanet tahvilât için avans

Şerait gayet müsaittir.

Hamburg: Rathausstr. 27

Dresden: Permoser Strasse 10 II

Guraba hastanesi sabık cilt ve zührevî hastalıklar mütehassısı

Doktor H. SAİP

Cilt, frengi, belsoğukluğu ve bütün tenasülî hastalıklarını yirmi seneden fazla tecrübe ve tetebbüatına ibtinaen ciddiyet ve kat'iyetle muayene ve tedavi eder. Beyoğlu Parmakkapı 113 Sampatyan apartımanı cumadan maada her gün.

İlân

Diplomalı Buhar makinisti olan bir ecnebi iş arıyor. Kendisi Almanca ve Hırvatça konuşur. Adres: Styepan Michak, makinist "Üsküp otel„ Basmahane, İzmir.

Altıncı Büyük

TAYYARE PİYANGOSU

4. üncü keşide: 11 Mayıstadır

Büyük ikramiye:

45,000 Liradır

Ayrıca:

20,000 15,000 12,000 10,000

Liralık ikramiyeler ve 10,000 Liralık bir mükâfat. Bu keşidede cem'an: 3900 Numara kazanacaktır.

SU TULUMBALARI

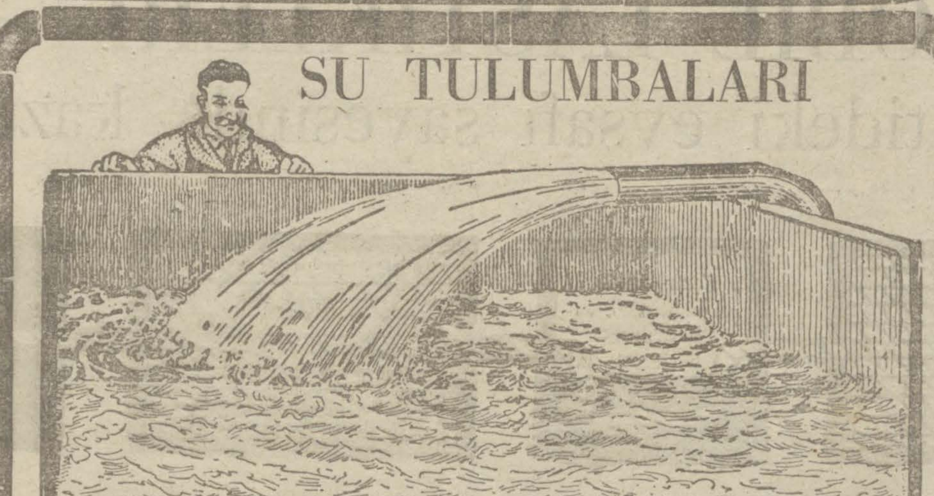

Su hayat ve zenginliğin menbaıdır.

BAHÇEDE SU: Şiddetli zer'iyat temin için lâzımı gayri mufariki olup bol bir mahsulün başlıca amilidir.

ÇİFTLİK VE KÜMESTE SU: Çiftlik hayvanatı için en kuvvetli gıda kadar beslemek hassasını haizdir.

MESAKİNDE SU: Sıhhatin muhafazası ve hıfzıssıhaya riayetin en başlıca amili yine sudur.

FABRİKALARDA SU: Alât ve makineler kadar mühim bir uzuvdur

OTELLERDE SU: Muvaffak olmak için en birinci şartıtır.

Türkiye mümessilleri

BOURLA BİRADERLER VE ŞÜREKÂSI

İstanbul - Galata

TÜRK ATLAS

İPEK MENSUCAT FABRİKASI

Pangaltıda Altun Bakkal Cedidiye sokağında No 64

Satış şubesi Harbiye mektabi karşısında No 35

Yerli mamulâtımız Avrupa fabrikaları mamulâtının fevkindedir.

Bursa ipeğinden mamul zengin çeşitler

KREP DEŞİN, KREP-EOLİEN, KREP-BİRMAN, KREP-MAROKEN, ŞARP, MENDİLLER GÖMLEK İMALINA MAHSUS

halis ipekli çizgili kumaşlar

ZENITH

Gramofonları, kazandığı rağbeti nazarı itibara alarak ve muhterem halka esaslı bir kolaylık göstermek arzusu ile İstanbul bayilermizden:

Sirkeci - Hamidiye crddesinde 51 numarada KILIÇÇI Z. BEDRİ ve Sirkeci - Muradiye caddesinde 51 numarada AHMET GALİP Beylere taksitle satışa müsaade edildiğini beyanla kesbi şeref eyleriz.. *«ZENİT» gramofonları müdüriyeti: İstanbul Sultan Hamam, Camcı Başı Han*

JUBOL

Daima sıhhat üzere olmak için her akşam bir komprime (Jübol) alınız.

Paris hastaneleri müteahhitleri ŞATELEN MÜESSESATI

Bilûmum eczanelerde satılır.

JÜBOL:

Barsakları yeniden tamir ve ihya eder

İNKIBAZ

İLTİHABI EMA

USRETİ HAZIM

MİGREM

Bağırsakların nazımı olan (JÜBOL) inkıbazdan mustarip olanlara muayyen bir saatte defi hacet etmelerini temin eder.

ERTUĞRUL

MAĞAZASINDA

UCUZ EŞYA SERGİSİ

İstanbul Posta ve telgraf baş müdürlüğünden:

Posta ve Telgraf idaresi, Ankara, İzmir, Adana, Konya şehirleri dahiline ve İstanbul, Beyoğlu, Galata, Pangaltı mıntakalarına münhasır olmak üzere gönderilecek kıymetli ve kıymetsiz posta paketlerile kıymeti mukaddereli mektubları mürsilleri arzu ettikleri takdirde mürselünileyhlerin ikametgâhlarına kadar götürüp teslim etmek muamelesini ihdas eylediğini muhterem halka ilân eder.

LLOYD TRIESTINO

Fevkalâde lüks **TEVERE** vapuru 9 Mayıs perşembe günü sabah tam saat 6 da Galata rıhtımından harekktle (Pire, Brendizi, Venedik ve Triyesteye gidecektir. fiatlarda tenzilât (Paris ve Londra için doğru bilet verilir.)

EMLÂK VE EYTAM BANKASI

Türk Anonim Şirketi

Sermayesi: **20.000.000** Türk lirası

Merkezi: **ANKARA**

Şubeleri: İSTANBUL ve İZMİR

Mevcut ve inşa edilecek BİNALAR üzerine uzun v kısa vadeli ikrazat yapar.

Mevduata ve aile tasarruf sandığına en müsait faiz verir.

Bilûmum Banka muamelâtı

İstanbul şubesi: Bahçekapı Telefon İst 3972

Dulcetto

GRAMOFONLARI

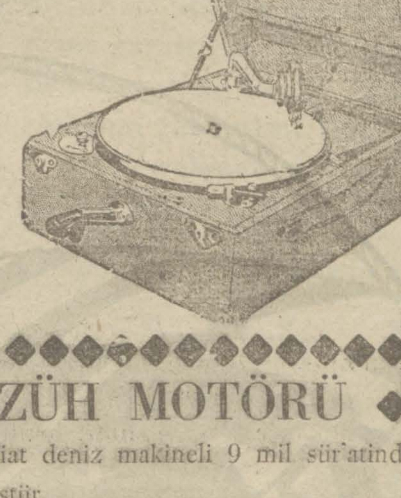

Londrada en muazzam (polyphon) fabrikası tarafından günde 3000 adet imal edilmekte ve seslerin tabiiliği ile dünyanın her tarafında birinciliği kazanmaktadır.

Şehrimizde ve Anadulunun merkezlerinde ayni fiatlara satılır.

Deposu: **V. ÜTÜCİYAN**

Sultan Hamam 32

SATILIK TENEZZÜH MOTÖRÜ

İtalyada inşa edilmiş 35 beygirlik fiat deniz makineli 9 mil sür'atinde 25 kişi istiap eder mükemmel ve lüküstür.

Mayısın onuncu cuma günü tam saat ikide bilmüzayede satılacaktır Galata rıhtımında Selânik gazinosu müstecirine müracaat.

RUZU HIZIRDA KÂĞITHANE SEFERLERİ HALİÇ VAPURLERİ ŞİRKETİNDEN:

Ruzu Hızıra müsadif 6 mayıs 929 pazartesi ve müteakip cuma günü Kâğıthane seferleri yapılacak ve her hafta cuma günleri işbu seferlere devam olunacaktır.

Bilcümle foto malzemesinin fevkinde Agfa malzemesi ahzi mevki etmiştir.

Sen de

Agfa malzemesini tercih ettiğin taktirde ne kadar hüsnü tabiat sahibi olduğunu ispat etmiş olursun!!

Agfa

Lüpeks kâğıtları

İle bilhassa en mükemmel kopyaları elde etmek kabildir.

İst. icra dairesinden:

Mahcuz ve füruhtu mukarrer kahve değirmeni, masa, kanape, camekân, iskemle ve saire 6-5-929 tarihine müsadif pazartesi günü Üsküdarda iskele caddesinde Polis karakolu karşısında 56 No. dükkân önünde saat 9 dan itibaren bilmüzayede füruht olunacağından talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaat eylemeleri ilân olunur.

DİKKAT

Çok ucuz kiralık peşin ve taksitle piyanolar, gramofonlar ve fevkalâde plâklar. Parmak kapıda Sine Etual karşısında

Piyano meşherinde No 54

Yerli mallara rağbet ediniz

Mis ıtriyat fabrikası

Avrupa lâvanta, podra, kolonya, krem ve diş pastalarına faiktir.

Adres: Nuruosmaniye caddesi İkbal kıraathanesi karşısında.

ECZACI KALFASI Aranıyor

Ankarada işlek bir ezcanede Müslüman veya Musevî dolgun maaşla eczacı kalfasına ihtiyaç vardır. Paralli ecza deposuna müracaat.

Seyrisefain

Merkez acentası: Galata Köprü başında. Beyoğlu 2362.

Şube acentası: Mahmudiye hanı altında. İstanbul 2740.

Ayvalık sür'at Postası

(MARMARA) vapuru 7 mayıs salı 17 de Sirkeci rıhtımından harektle Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altunoluğa uğrıyacaktır. Gelibolu için yalnız yolcu alınır, yük alınmaz.

Yelkenci Vapurları

KARA DENİZ postası

VATAN VAPURU

8 Mayıs Çarşamba

Günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle doğru Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Sürmene ve Rizeye gidecektir.

İZMİR SÜR'AT POSTASI

Lüks ve seri **İSMET PAŞA** vapuru **12 Mayıs Pazar** gününden itibaren her hafta **Pazar** günleri saat 15te **Galata** rıhtımından doğru **İZMİRE** hareket edecektir.

Lüks birer, ikişer yataklı hususî kamaralar vardır. Servis son derece mükemmel, fiatlar her hususta gayet mutedildir.

Tafsilât için Sirkecide Yelkenci Hanında kâin acentesine müracaat Tel. İstanbul 1515 ve Galatada merkez rıhtım hanında Celibidi ve Stafilopati acenteliğine müracaat. Telefon; Beyoğlu 854

NAİM VAPURIARI

izmir Postası

Seri, lüks ve muntazam olan ADNAN vapuru Mayısın **6 ıncı pazartesi** günü 16da Galata rıhtımından hareketle (İzmire) ve çarşamba günü İzmirden İstanbula hareket eder.

Galata Gümrük karşısında Site Fransez hanında 12 numarada Umumî acantalığına müracaat. Telefon Beyoğlu: 1041

Bayron Lâyn

ŞARK - AVRUPA POSTASI

"MEYİD OF SİRA„ Vapuru Karadeniz seferinden 30 nisan salı günü avdet ederek Mayısın 10-12 inci günlerinde London Hul ve Hamburg için emtiai ticariye tahmil edecektir.

Tafsilât için Galatada çinili rıhtım hanında umumî acenteleri ANAGNOSTOPULO ve SİSKİDİ efendilere müracaat. Tel. Beyoğlu 2612-3

KEFELİ ZADE HAMDİ Vapurları

Karadeniz postası

Hilâl vapuru 7 mayıs **Salı** Günü akşamı sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Gerze, Samsun, Ordu, Gireson, tirebolu, gürele, Vakfıkebir, Trabzon, iskelelerine azimet ve Fatsa ve ünyeye de oğrıyarak avdet edecektir. Yük ve yolcu için sirkecide yeni Handa (1) numaralı acentesine müracat.

Telefon: İstanbul 3105

İngiliz Hacı Hüseyin vapuru

Haftalık izmir postası

Hüseyniye Vapuru Mayıs **8 çarşamba**

Günü akşamı 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Gelibolu, Çanakkale, Edremit Ayvalık ve izmir) e azimet ve avdet edecektir. yük ve yolcu için Eminönü Reşadiye caddesinde 13 numaralı ingiliz Hüseyin Rüstem vapurları idarehanesine müracaat. Telefon: İstanbul 2876

Yekta vapurları

BARTIN EKSPRES POSTASI

İnönü 2 Vapuru mayısın 6 inci **Pazartesi** günü akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle [Akçaşehir, Alaplı, Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Koruçe Şile ve Cide] iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Müracaat mahalli Eminönü İzmir sokak numara 20 telefon: İstanbul 1399

Mesajeri Maritim ve Pake

Kumpanyalarının vapurları ile Güzel seyahatler

Her hafta (Marsilya) ya hareket eden vapurlar Pire ve Napoli limanlarına dahi uğrarlar. Tafsilât almak üzere karaköyde Lorant Rebul ve şurekâsına müracat olunması. Telefon Beyoğlu 203-204 - 1704

Firestone

(FAYRSTON) OTOMOBİL LÂSTİKLERİ

Bütün dünyanın şöhret ve rağbetini atideki evsafı sayesinde kazanmıştır

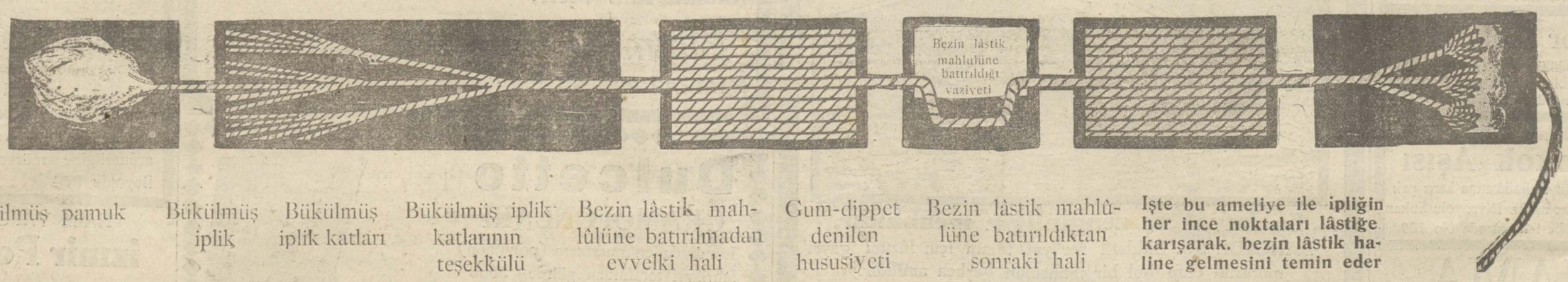

Bükülmüş pamuk | Bükülmüş iplik | Bükülmüş iplik katları | Bükülmüş iplik katlarının teşekkülü | Bezin lâstik mahlûlüne batırılmadan evvelki hali | Gum-dippet denilen hususiyeti | Bezin lâstik mahlûlüne batırıldıktan sonraki hali

İşte bu ameliye ile ipliğin her ince noktaları lâstiğe karışarak. bezin lâstik haline gelmesini temin eder

The Mark of Quality

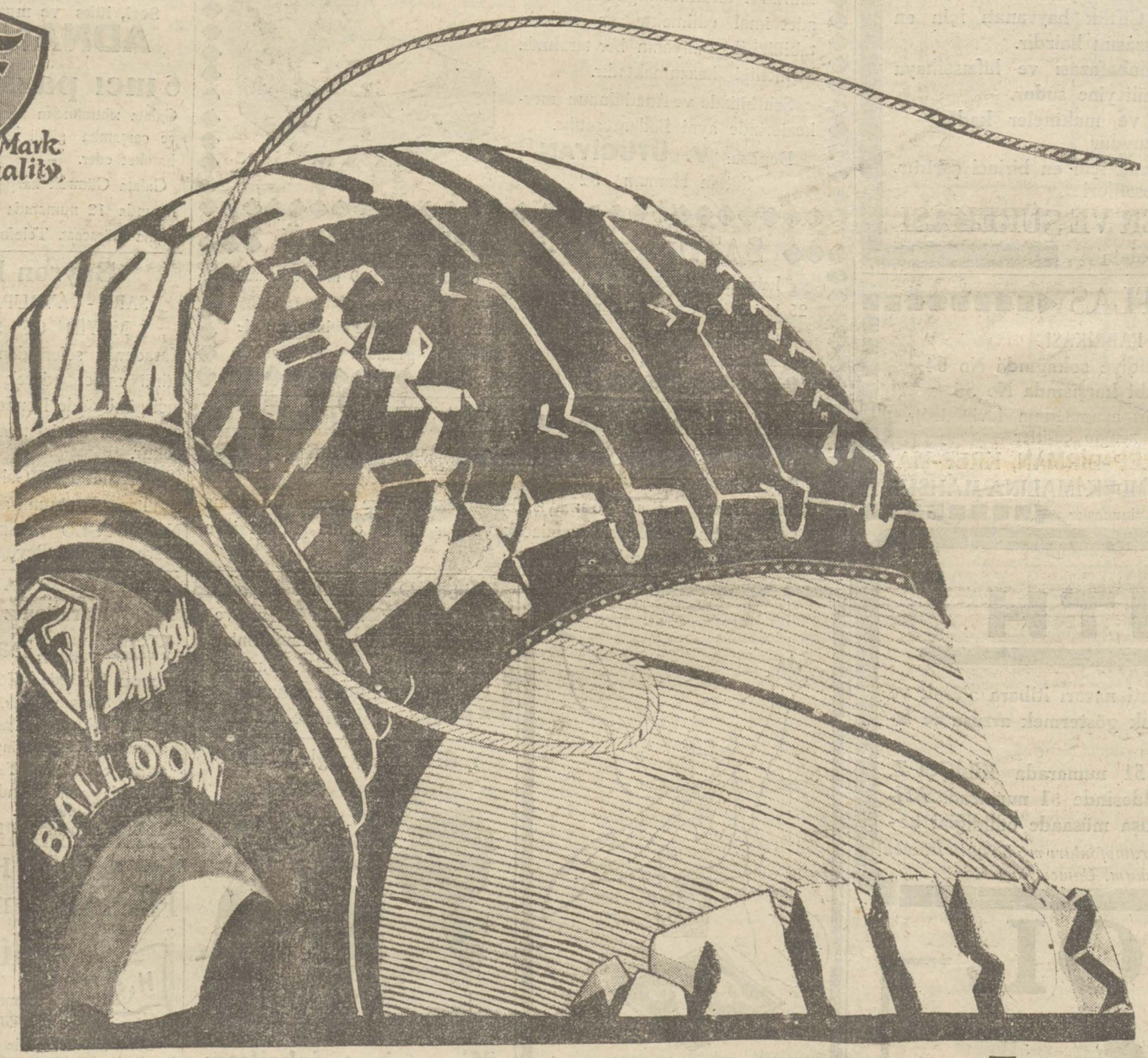

Fayrston fabrikası tarafından meydana getirilmiş olan balon ve kamyon lâstiklerinin diğer lâstiklere teveffuku, sırf Fayrston fabrikasının icatgerdesi olan ve Gum-dippet denilen imtiyazlı bir sistem dahilinde bezlerin yukardaki resimlerde gösterilen şekilde kauçuk mahlûlüne batırılmış olmasıdır. Bu ameliye bezleri lâstik haline getirir ve bezlerin hararetten bozulmamasını temin eder.

Ayrıca her bez tabakası dahilinde kauçuk bulunduğundan hararet kat'iyen dahile geçemez. Bu da binnetice lâstiğe uzun bir hayat bahşeder.

İşte, dünyanın her tarafında imtiyazlı bulunan Gum-dippet sistemi sayesindedir ki; arızalı yollarda FAYRSTON lâstiği kadar hiç bir lâstik tahammül edemez.

Yine bu sayededir ki; Dünyada FAYRSTON lâstiği kadar kuvvetli, dayanıklı ve mükemmel hiç bir lâstik yoktur.

Beyoğlu ciheti bayileri:

Taksim: Amerikan garajı, Levis Hek ve şeriki
Taksim: Otomobilciler kooperatifi
Galata: Kürekçilerde Artin Donikyan Efendi
Galata: Tophane Hacı Molla zade Mehmet Bey
İstanbul ciheti ve umum Trakya acentası
Sirkeci: Nur Han altında Şevrole acentası
M. Faik, A. Remzi şeriki Beyler.
Mersin: Tarsus, Adana, Ceyhan Niğde, Ulukışla, Ereyli, Karaman ve Selefke umum acentası

Taşra acentelikleri:

Ankara: Ford acentası Koç zade Vehbi ve şeriki Beyler
Ankara: Şevosle acentası A. Avni Bey
Ankara: Bankalar caddesinde Mehmet Reşit Bey
Konya: Güzel zade Rifat Bey
Eskişehir: Alâiyeli zade Hasan Bey
Denizli: Cillov zade İsmail Fehmi
Balikesir: Diyunu umumiye Hanında Höşgör Hüseyin Efendi
Bursa: Posta müteahhidi Hacı Recep zade Mehmet Feyzi B.
Edremit: Benzinci Hasan Bey
Ford acentası Sait Arif ve Sait Ömer Beyler

İzmir: Büyük Salepci oğlu hanında M.Bedreddin A.Ethem Beyler
Aydın: Muharrem
Muğla: İstanbul Pazarı sahibi Ahmet Hamdi Bey
Bandırma: Kont Ahmet Bey
Kastamoni: Şevrole acentası kasap zade İsmail Efendi
Samsun: J. J. Hohştraser ve şürekâsı
Gireson: „ „ „ „
Trabzon: „ „ „ „
Erzurum: „ „ „ „
G. Ayıntap, Maraş, Mardin, Diyarbekir, Malatya, Urfa umum acentası
Şevrole acentası Müftü Zade Mehmet Hayrı Ali Veli Mehmet Ali Beyler

Firestone